

PROTOKOLL

Datum för beslut:
2023-06-19

Diarienummer:
V-2023-0003

Universitetsstyrelsens möte

Protokoll nummer: 4/2023

Datum för mötet: 19 juni 2023 kl. 14.00–17.00

Plats för mötet: Wallquistska våningen, Villagatan 19

Närvarande ledamöter:

Johan Sterte, *ordförande*

Anders Söderholm, *rektor*

Ledamöter utsedda av regeringen:

Katarina Eckerberg

Bjarne Foss (via mötesverktyget Zoom) § 1–3.10

Kirsti Gjellan

Anna Haupt

Christian Levin § 1–3.6

Thomas Persson § 1–2, 3.2–6

Mia Rönmmar (via mötesverktyget Zoom), § 1–3.2, 3.4–3.10

Ledamöter utsedda av lärarna:

Nicole Kringos § 1–3.7, 3.9–6

Wouter van der Wijngaart

Ledamöter utsedda av THS:

Niklas Carlbaum

Cornelia Haag

Mohammad Abuasbeh

Företrädare för anställda:

Alexander Baltatzis, Saco-S, § 1–3.6

Jon Lindhe, ST

Frånvarande ledamöter:

Ulrica Edlund

Övriga deltagare (adjungerade och föredragande):

Mikael Lindström, prorektor § 1–3.7, 3.9–6

Kerstin Jacobsson, universitetsdirektör § 1–3.2, 3.4–6

Charlotta Andersson Lund, § 3.5

Johan Gerdin, § 3.2–3.4

Sofia Ritzén, § 3.4

Susanne Odung, § 3.5–§ 3.8

Fredrik Oldsjö, § 3.6

Eva Fredriksson

§ 1 Mötet öppnas

§ 1.1 Val av justerare

Christian Levin utses att, tillsammans med ordförande och rektor, justera mötets protokoll § 1–3.6. Cornelia Haag utses att, tillsammans med ordförande och rektor, justera mötets protokoll § 3.7–6.

§ 1.2 Föredragningslista och adjungeringar

Föredragningslistan fastställs. Ordförande informerar om adjungeringar.

§ 1.3 Föregående mötens protokoll

Protokoll från föregående möte (nr 3/2023) läggs till handlingarna.

§ 2 Rektors rapport

Rektor informerar styrelsen om bland annat

- arbetet med KTH:s vision och mål, viktiga strategiska frågor
- KTH:s organisation
- KTH:s ekonomiska läge och insatser för en ekonomi i balans
- den pågående översynen av KTH:s campus

§ 3 Ärenden

§ 3.1 Beslut om vice ordförande

(V-2023-0457)

Enligt högskoleförordningen 2 kap. 1 § ska styrelsen för en högskola bestå av ordföranden och fjorton andra ledamöter. Rektor ska ingå i styrelsen. Styrelsen ska utse en vice ordförande inom sig. Regeringen har utsett styrelsen från och med den 1 maj 2023 till och med den 30 september 2024.

Ledamoten Thomas Persson föreslås som vice ordförande från och med den 19 juni 2023 och längst till och med den 30 september 2024. Ledamoten är tillfrågad och har accepterat uppdraget.

Ordförande föredrar ärendet.

Thomas Persson närvarar inte när ärendet handläggs.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- utse ledamoten Thomas Persson till vice ordförande från och med den 19 juni 2023 och längst till och med den 30 september 2024.

§ 3.2 Beslut om ändringar i avsnitt 7.3 och 7.4 arbetsordning vid KTH

(V-2023-0458)

Vid KTH finns en personalansvarsnämnd. Föreskrifter om personalansvarsnämnd finns i högskoleförordningen och myndighetsförordningen. Universitetsstyrelsen har genom *arbetsordning vid KTH* beslutat om kompletterande regler för personalansvarsnämnden.

Av avsnitt 7.4 i *arbetsordning vid KTH* framgår att styrelsen utser tre ledamöter ”för en tid av högst tre år (tiden ska följa styrelsens innevarande mandatperiod)”. Mandatperioden för de tre ledamöterna är en fråga som lärosätena själva förfogar över. KTH:s interna regel om att ”tiden ska följa styrelsens innevarande mandatperiod” bör ändras för att styrelsen ska kunna utse ledamöter för den tid som styrelsen bedömer lämplig.

Samtidigt behöver också en organisatorisk benämning ändras i avsnitt 7.3.

Johan Gerdin, utredare vid ledningskansliet, föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- avsnitten 7.3 och 7.4 i *arbetsordning vid KTH* ska från och med den 19 juni 2023 ha den lydelse som framgår av bilaga 1 till protokollet.

§ 3.3 Beslut om att utse tre ledamöter i KTH:s personalansvarsnämnd

(V-2023-0269)

Vid KTH finns en personalansvarsnämnd. Föreskrifter om personalansvarsnämnd finns i högskoleförordningen och myndighetsförordningen. Universitetsstyrelsen har beslutat om kompletterande regler för personalansvarsnämnden i *arbetsordning vid KTH*.

Rektor ska vara ordförande i en sådan nämnd. Nämnden ska i övrigt bestå av personalföreträdarna och ytterligare högst tre ledamöter som styrelsen utser.

Personalföreträdarna utses enligt föreskrifter i personalföreträdarförordningen (1987:1101).

Personalansvarsnämnden är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Kerstin Jacobsson, Mia Rönnmar och Ulrica Edlund föreslås som ledamöter i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 19 juni 2023 och längst till och med den 30 juni 2026. Ledamöterna är tillfrågade och har accepterat uppdraget.

Johan Gerdin, utredare vid ledningskansliet, föredrar ärendet.

Kerstin Jacobsson och Mia Rönnmar närvarar inte när ärendet handläggs.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- utse Kerstin Jacobsson, Mia Rönnmar och Ulrica Edlund till ledamöter i KTH:s personalansvarsnämnd från och med den 19 juni 2023 och längst till och med den 30 juni 2026.

§ 3.4 Beslut om ändring av anställningsordning vid KTH

(V2023-0426)

Under läsåret 2022/2023 genomfördes översyn av *anställningsordning vid KTH och riktlinje till anställningsordningen*. Översynen initierades av styrelsen i juni 2022 som åtgärd till följd av ett av beslut om att kalla en skolchef till en anställning som professor. Samtidigt har inte anställningsordningen setts över i organiserad form sedan 2017 vilket också motiverat en översyn.

Översynen har delats in i två delar. Första delen genomfördes från september 2022 till mars 2023 då styrelsen beslutade om ändringar i anställningsordningen (V-2023-0185). Andra delen har pågått parallellt med första delen och intensifierats under perioden mars – maj.

Sammanfattning av huvudsakliga ändringsförslag i anställningsordningen:

- Inledningen struktureras om och byggs ut med fler underavsnitt. Utbyggnaderna utgör inledningar till de olika avsnitten i anställningsordningen. Det förs in en definition av begreppet ”bedömningsgrunder” i inledningen i syfte att skapa tydlighet i hur begreppet används. Det medför ändringar i bland annat avsnitt 1.1 Professor, avsnitt 1.2 Lektor och avsnitt 1.3 Biträdande lektor.
- Avsnitt 1.1 Professor struktureras om. Omstruktureringen medför att upprepande bedömningsgrunder i avsnittet om befordran till lektor kan utgå. Avsikten är också att öka tydligheten generellt och reflektera högskoleförordningen specifikt.
- Avsnitt 1.2 Lektor och avsnitt 1.3 Biträdande lektor struktureras om i likhet med professorsavsnittet när det gäller rubriksättning, struktur, begreppsanvändning och beskrivningar om hur bedömning ska göras.

Därtill görs textbearbetningar i syfte att förenkla läsbarheten och skapa enhetlighet i språkanvändning och rubriksättning.

Ändringsförslagen har remitterats inom universitetet till bland andra vicerektorer, skolchefer, skolkollegierna, fakultetsrådet, anställningsnämnden, central samverkansgrupp och Tekniska högskolans studentkår.

Dekanus föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- *anställningsordning vid KTH* ska från och med den 1 juli 2023 ha den ändrade lydelse som följer av bilaga 2 till protokollet.

§ 3.5 Beslut om att fastställa lokalförsörjningsplan 2023–2026

(V-2023-0471)

I regeringens *direktiv till budgetunderlag för verksamhet vid statliga universitet och högskolor inom Utbildningsdepartementets ansvarsområde (U2022/03651)* framgår att statliga universitet och högskolor ska ha en lokalförsörjningsplan (en lokalplanering) som

har fastställts av styrelsen för respektive lärosäte där det ingår uppgifter om förväntade större ändringar i lärosätets behov av lokaler.

Charlotta Andersson Lund, fastighetschef, och Susanne Odung, ekonomichef, föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- fastställa *lokalförsljningsplan 2023–2026* enligt bilaga 3 till protokollet.

Avvikande mening

Wouter van der Wijngaart, lärarrepresentant, anmäler avvikande mening enligt 30 § förvaltningslagen med följande motivering:

Lokalförsljningsplanen bör innefatta strategiska målsättningar. Enligt KTH:s policy, ska miljömässig, ekonomisk och social hållbarhet vara integrerade i både strategiska och operativa verksamheter på alla nivåer inom organisationen. KTH:s lokaler och byggnader, inklusive deras drift, står för minst hälften av KTH:s totala klimatpåverkan. Därför är hållbarhetsaspekten av yttersta vikt när det gäller beslut eller fastställanden som rör byggnader, lokaler, eller deras användning. Den nuvarande lokalförsljningsplanen innehåller dock inte någon information om hållbarhet, klimatpåverkan eller miljöpåverkan. Jag anser därför att planen saknar avgörande information, vilket är skälet till att jag inte vill fastställa den.

§ 3.6 Beslut om planeringsförutsättningar 2024–2026

(V-2023-0295)

Universitetsstyrelsen beslutar i juni varje år om planeringsförutsättningar inför kommande budgetår. Planeringsförutsättningarna innehåller beslut om ramar för verksamhetsplanering och budget. Det inbegriper övergripande ramar för anslagen till KTH och utbildningens dimensionering samt inriktning för stödverksamhet, lokalkostnader och myndighetskapital. I planeringsförutsättningarna anges prognoser även för 2025 och 2026, i syfte att underlätta en flerårig verksamhetsplanering. Beräkningarna för kommande år är gjorda utifrån nu kända faktorer. Flera osäkerhetsfaktorer kan komma att påverka prognoserna.

Förslag till beslut finns i *KTH:s planeringsförutsättningar 2024–2026* och innefattar bland annat att universitetsstyrelsens beslutar att:

- Fastställa de övergripande ramarna för anslag till KTH för 2024. Rektor har rätt att revidera ramarna för anslag med hänsyn till de beslut som riksdag och regering kan komma att fatta om anslag till KTH, eller om andra omständigheter så kräver.
- KTH ska planera sin utbildningsvolym under 2024–2026 så att hela takbeloppet kan nyttjas. Så länge KTH har outnyttjade resurser i form av ett anslagssparande ska i planeringen av utbildningsvolymen en motsvarande överprestation av helårsstudenter och en ökad prestationsgrad eftersträvas. Det är av yttersta vikt att detta arbete sker med bibehållen kvalitet i utbildningarna. Rektor beslutar om den slutgiltiga dimensioneringen av KTH:s utbildning genom beslut om verksamhetsplan. Rektor beslutar även om antagningstal för KTH:s utbildningar.

- Kostnaderna för det samlade verksamhetsstödet ska fortsatt minska i relation till KTH:s totala kostnader. Kostnadsramen för verksamhetsstödet avdelningar (exklusive OpenLab och SciLifeLab:s administration) ska uppgå till 1 505 mnkr inför 2024. Rektor har rätt att revidera ramen vid behov. 4 mnkr ska avsättas till universitetsstyrelsens förfogande främst för KTH:s internrevision.
- KTH ska vidta åtgärder för att omhänderta det negativa myndighetskapital som har bildats inom lokalramarna. KTH ska fortsatt verka för att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 procent av KTH:s omsättning. Måtalet avser lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet, det vill säga kostnader exklusive lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand. KTH ska verka för en förbättrad kostnadskontroll av lokalkostnaderna i enlighet med genomförda lokalinventeringar samt förslag till åtgärder som framgår av KTH:s lokalförsörjningsplan för 2023–2026.

Susanne Odung, ekonomichef, och Fredrik Oldsjö, biträdande universitetsdirektör, föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- fastställa *KTH:s planeringsförutsättningar för 2024–2026* enligt bilaga 4 till protokollet.

§ 3.7 Information från förvaltaren för KTH Holding AB

Susanne Odung, ekonomichef och förvaltare av KTH Holding AB, föredrar ärendet och informerar om förvaltarens uppdrag att följa upp och säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande ägaranvisning samt att rapportering och uppföljning av bolagets verksamhet årligen sker i enlighet med det som riksdag och regering har aviserat samt vilka delar som hittills uppfyllts under året.

§ 3.8 Beslut om nomineringskommitté för förslag på styrelse för KTH Holding AB

(V-2023-0268)

Enligt *riktlinjer för statliga universitets och högskolors förvaltning av holdingbolag (U2020/02772/UH)* gäller att det är styrelsen för universitetet eller högskolan som, inför bolagsstämma där val av styrelse för holdingbolaget ska ske, ska nominera vilka personer som ska väljas till styrelseledamöter och styrelseordförande. Styrelsen för universitetet eller högskolan ska också föreslå arvode för holdingbolagets styrelse, vilket beslutas av bolagsstämman.

Enligt *ägaranvisning för KTH Holding AB (V-2023-0071)* ska arbetet med att hitta lämpliga styrelseledamöter bedrivas genom en av ägaren styrd, strukturerad och transparent process och KTH ska utse en särskild nomineringskommitté för detta ändamål. Kommittén ska bestå av minst tre ledamöter varav prorektor och en av lärarrepresentanterna från universitetsstyrelsen utgör två av dem. Övriga ledamöter ska ha god kännedom om KTH och vara oberoende gentemot bolaget och bolagsledningen. Kommittén leds av en ordförande.

Susanne Odung, ekonomichef och förvaltare av KTH Holding AB, föredrar ärendet.

Mikael Lindström och Nicole Kringos närvarar inte när ärendet handläggs.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- Tillsätta en nomineringskommitté med uppdrag att föreslå ordförande och ledamöter till KTH Holding AB:s styrelse för mandatperioden årsstämma 2024 till årsstämma 2025. Nomineringskommittén ska också föreslå arvode för holdingbolagets styrelse.

Nomineringskommittén ska bestå av:

- Prorektor, ordförande
 - Nicole Kringos, lärarrepresentant i universitetsstyrelsen
 - Maria Gustafson, chef för avdelningen för forskningsstöd inom det gemensamma verksamhetsstödet
- nomineringskommittén ska lämna sina förslag senast vid universitetsstyrelsens möte i april 2024.

§ 3.9 Beslut om ändrade mötesdatum 2023 samt mötesdatum 2024

Mötetider för 2023 och 2024 ska beslutas.

Ordförande föredrar ärendet.

Universitetsstyrelsen beslutar att:

- universitetsstyrelsens internat 2023 hålls 15–16 augusti, lunch till lunch.
- sammanträda 20 februari, 18 april, 4–5 juni (internat), 26 september, och 21 november under år 2024.

§ 3.10 Information om KTH:s stora pris

KTH:s stora pris betalas årligen ut från avkastningen av stiftelsen KTH:s stora pris ur 1944-års donation och uppgår för 2023 till 1 300 000 kronor.

Rektor informerar om föreslagna kandidater inför kommande beslut på styrelsens möte i oktober 2023.

§ 4 Övriga frågor

Ingen övrig fråga.

§ 5 Nästa möte

Styrelsen träffas nästa gång 15–16 augusti för ett internat.

§ 6 Mötet avslutas

Ordförande tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Vid protokollet

Anna Clara Stenvall
Sekreterare

Christian Levin
Justerare § 1–3.6
Justeringsdatum: 28 juni 2023

Cornelia Haag
Justerare § 3.7–6
Justeringsdatum: 21 juni 2023

Johan Sterte
Ordförande
Justeringsdatum: 21 juni 2023

Anders Söderholm
Rektor
Justeringsdatum: 21 juni 2023

Bilaga 1 - Utdrag ur arbetsordning vid KTH - Avsnitt 7 Personalansvarsnämnd enligt ny lydelse

7 Personalansvarsnämnd

Bestämmelser om personalansvarsnämnd finns i 25-26 §§ myndighetsförordningen och 2 kap. 15 § högskoleförordningen.

7.1 Sammansättning

Nämnden består av rektor (ordförande), två personalföreträdare och ytterligare tre ledamöter.

7.2 Uppgifter

Personalansvarsnämnden prövar frågor om skiljande från anställning på grund av personliga förhållanden, disciplinansvar, åtalsanmälan och avstängning (se 25 § myndighetsförordningen).

Statens ansvarsnämnd beslutar i frågor om disciplinansvar, åtalsanmälan och avskedande när det gäller rektor, professorer och internrevisionschefen (se 34 § lag om offentlig anställning, 4 kap. 16 § högskoleförordningen och 2 a § internrevisionsförordningen).

7.3 Arbetsform

Ärenden handläggs av personalavdelningen. Handläggningen ska i tillämpliga delar ske enligt förvaltningslagen.

7.3.1 Beslut

Ärenden avgörs efter föredragning (20 § myndighetsförordningen). Personalchefen, eller den som personalchefen utser, är föredragande i nämnden.

Nämnden är beslutsför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande (26 § myndighetsförordningen).

Av 20 § anställningsförordningen (1994:373) följer att när flera deltar i ett avgörande om anställningens upphörande, disciplinansvar eller åtalsanmälan eller om avstängning eller läkarundersökning enligt lagen (1994:261) om fullmaktsanställning ska föreskrifterna i 29 kap. rättegångsbalken tillämpas.

7.4 Hur nämnden utses

Av 2 kap. 15 § högskoleförordningen framgår att rektor ska vara ordförande, att personalföreträdarna utses enligt personalföreträdarförordningen (1987:1101) och att styrelsen utser övriga ledamöter.

Styrelsen utser ledamöterna för en bestämd tid.

Anställningsordning vid KTH

Detta styrdokument har beslutats av universitetsstyrelsen (diarienummer V-2018-0064) med stöd av 2 kap 2 § punkten 9 högskoleförordningen (1993:100). Styrdokumentet gäller från och med den 1 april 2018 och är senast ändrad den 1 juli 2023 (diarienummer V-2023-0426). Styrdokumentet innehåller regler som KTH tillämpar vid anställning av lärare och forskare samt vid befordran av vissa lärare. Ansvarig för översyn och frågor om styrdokumentet är personalavdelningen och fakultetsrådet.

Rektor beslutar om *riktlinje till anställningsordningen* som närmare beskriver förfarandet vid anställning av lärare och forskare samt förfarandet vid befordran.

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Läroanställningar och forskaranställningar	3
En akademisk karriärväg för lärare.....	3
Lärares och forskares uppgifter	3
Behörighet och bedömningsgrunder.....	3
Rekryteringsstrategi	4
Rättslig reglering	4
1 Läroanställningar	6
1.1 Professor	6
1.2 Lektor	10
1.3 Biträdande lektor.....	14
1.4 Adjungerad professor.....	17
1.5 Adjunkt.....	20
1.6 Lärare på konstnärlig grund	22
2 Forskaranställningar	25
2.1 Forskare	25
2.2 Postdoktor.....	27
2.3 Forskningsingenjör	29
3 Anställningsförfarandet	30
3.1 Handläggning av anställningsärenden.....	30
3.2 Ansökan om att påbörja ett anställningsförfarande.....	30
3.3 Anställningsprofil	30
3.4 Information om lediga anställningar	30
3.5 Sakkunnigbedömning vid anställning av professor och andra lärare	30
3.6 Jämställd representation i grupp som lämnar förslag om anställning av lärare	31
3.7 Jämställd representation i grupp som lämnar förslag om anställning som forskare, postdoktor eller forskningsingenjör	31

3.8	Beslut om anställning.....	31
3.9	Beslut om att avbryta ett anställningsförfarande	31
3.10	Information om beslut om anställning	31
3.11	Överklagande av beslut om anställning	32
3.12	Gallring av ansökningshandlingar.....	32
4	Befordran till lektor och till professor	33
4.1	Ansökan.....	33
4.2	Ämnesområde.....	33
4.3	Bedömningsgrunder.....	33
4.4	Sakkunnigbedömning	33
4.5	Förslag på beslut angående ansökan om befordran	33
4.6	Beslut om befordran.....	33
4.7	Överklagan av beslut om befordran från biträdande lektor till lektor	34
5	Övriga bestämmelser.....	35
5.1	Regelbunden översyn	35
5.2	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	35

Inledning

Läraranställningar och forskaranställningar

Av 3 kap. 2 § högskolelagen framgår att för utbildning och forskning ska det finnas professorer och lektorer anställda som lärare vid högskolorna. Av högskolelagen och högskoleförordningen framgår det att det också ska finnas biträdande lektorer och att högskolorna får bestämma vilka andra läraranställningar som ska finnas (jfr med 3 kap. 6 § högskolelagen och 4 kap. högskoleförordningen).

Vid KTH finns följande läraranställningar: professor, lektor, biträdande lektor, adjunkt, lärare på konstnärlig grund, adjungerad professor och gästprofessor. Respektive läraranställning beskrivs närmare i avsnitt 1 nedan.

Vid KTH finns följande forskaranställningar: forskare, postdoktor och forskningsingenjör. Respektive forskaranställning beskrivning närmare i avsnitt 2 nedan.

En akademisk karriärväg för lärare

Vid KTH finns en akademisk karriärväg (tenure track) vars syfte är att rekrytera personer till akademiska anställningar och att ge dem förutsättningar att långsiktigt utveckla sin excellens inom forskning och utbildning. I karriärvägen ingår anställningarna som professor, lektor och biträdande lektor. En biträdande lektor har rätt att ansöka om befordran till lektor (se avsnitt 1.2.4) och en lektor kan under vissa förutsättningar (se avsnitt 1.1.6) ansöka om befordran till professor.

Utanför karriärvägen finns läraranställningarna som adjunkt, lärare på konstnärlig grund, adjungerad professor och gästprofessor.

Lärares och forskares uppgifter

Av 3 kap. 1 § högskolelagen framgår att i en lärares arbetsuppgifter får det ingå att ha hand om utbildning eller forskning samt administrativt arbete. Till en lärares uppgifter hör också att följa utvecklingen inom det egna ämnesområdet och den samhällsutveckling i övrigt som har betydelse för lärares arbete vid högskolan.

Under respektive läraranställning i avsnitt 1 och forskaranställning i avsnitt 2 finns allmänna beskrivningar av arbetsuppgifter som kan ingå i anställningarna.

Behörighet och bedömningsgrunder

Med behörighet avses krav som ska vara uppfyllda för att en person överhuvudtaget ska kunna komma i fråga för anställningen. Bedömningsgrunder används för bedömning av hur väl en sökande uppfyller ett behörighetskrav. Bedömningsgrunder kan också avse kunskaper och färdigheter som inte är en del av behörigheten men som är nödvändiga eller meriterande för anställningen.

I 4 kap. högskoleförordningen finns behörigheter och bedömningsgrunder föreskrivna för anställning som professor, lektor och biträdande lektor. I denna anställningsordning återges dessa föreskrifter och därtill fastställs KTH:s egna bedömningsgrunder som ska användas i respektive anställningsärende. I det enskilda anställningsärendet kan ytterligare behörighetskrav, utöver behörighetskrav som följer av 4 kap. högskoleförordningen, ställas upp om det är sakligt motiverat för anställningen (jfr Överklagandenämndens beslut 2009-12-18, reg.nr 22-588-09 och 22-589-09). I det enskilda anställningsärendet kan också ytterligare bedömningsgrunder ställas upp.

I denna anställningsordning fastställs behörighetskrav och bedömningsgrunder för anställning som adjunkt samt krav för anställning som forskare, postdoktor och forskningsingenjör.

Rekryteringsstrategi

KTH behöver ständigt utveckla starka forsknings- och lärandemiljöer inom viktiga områden. KTH behöver därmed anställa lärare och forskare inom etablerade styrkeområden där förstärkning behövs men även utveckla nya områden och områden av strategisk betydelse för samhället.

För att KTH ska behålla och utveckla sin ställning som internationellt ledande tekniskt universitet krävs att den vetenskapliga nivån är fortsatt hög och i takt med utvecklingen i andra länder och regioner. För att utbildningen ska hålla högsta kvalitet krävs en bra och naturlig samverkan med forskning. Därför ska rekrytering av lärare i första hand göras till anställningar inom den akademiska karriärvägen, där ett integrerat perspektiv på forskning och utbildning är en förutsättning. Lärare inom den akademiska karriärvägen leder utvecklingen av lärosätets forsknings- och utbildningsverksamhet. Nivå inom den akademiska karriärvägen ska alltid övervägas utifrån potential till förnyelse, verksamhetens behov och befintlig rekryteringsbas.

Vidare har KTH behov av personal som kompletterar den akademiska karriärvägen inom såväl forskning som utbildning. Rekrytering av forskare vid KTH ska alltid göras med primär utgångspunkt i behov som identifierats i forskningsverksamheten. Forskare rekryteras för både tidsbegränsade och tillsvidareanställningar då stora volymer externt finansierad forskning förutsätter rekrytering av högspecialiserad personal till aktuella forskningsprojekt. Nydisputerade forskare rekryteras som postdoktorer för tidsbegränsade anställningar. Det främjar särskilt mobilitet och ger meritering för en självständig forskarkarriär. Adjunkter rekryteras för att förstärka undervisningskapacitet i behörighetsgivande utbildning eller i ämnen med stora volymer undervisning på grundnivå samt i de fall där särskilt yrkeserfarna eller lärare med lärarexamen behövs.

Jämställdhet

För att förnya fakulteten och attrahera samt behålla excellenta lärare och forskare, utvecklar KTH ett enhetligt och tydligt ledarskap på alla nivåer. Ett aktivt och medvetet jämställdhets- liksom lika villkorsarbete ingår i denna process. Syftet med jämställdhets- och likavillkorsarbetet är att skapa en attraktiv och inkluderande arbets- och studiemiljö som präglas av jämlika och jämställda karriärvillkor för alla anställda. Brist på jämställdhet liksom ojämlika villkor leder till en risk att KTH inte tar tillvara den fulla kompetensen och potentialen som finns i fakulteten.

I *personalpolicyn* och i *KTH:s utvecklingsplan 2018-2023* anges mål och åtgärder som ska iakttas vid rekrytering. Med iakttagande av vad diskrimineringslagens bestämmelser och vad KTH:s policyer i övrigt ger uttryck för ska varje beredande organ och beslutande instans söka åstadkomma en jämnare könsfördelning vid KTH.

Rättslig reglering

KTH är en förvaltningsmyndighet. Grundläggande bestämmelser om anställning av personal finns i det offentlighetsrättsliga regelverket för statlig anställning samt i den allmänna arbetsrättsliga lagstiftningen. I regeringsformen (1974:152) stadgas att förvaltningsmyndigheter ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen samt iaktta saklighet och opartiskhet. Vidare stadgas att vid beslut om statliga anställningar ska avseende fästas endast vid sakliga grunder, såsom förtjänst och skicklighet. Kompletterande bestämmelser finns bland annat i lagen (1994:260) om offentlig anställning samt i tillämpningsföreskrifter i anställningsförordningen

(1994:373). Vidare finns särskilda föreskrifter för statliga högskolor i högskolelagen (1994:1434) och högskoleförordningen (1993:100) vid anställning av lärare. Därtill finns även bestämmelser i bland annat diskrimineringslagen (2008:567), förvaltningslagen (2017:900) och språklagen (2009:600). Insyn i anställningsförfarandet garanteras av offentlighetsprincipen som bland annat kommer till uttryck i 2 kap. tryckfrihetsförordningen genom bestämmelserna om handlingsoffentlighet.

1 Läraranställningar

1.1 Professor

1.1.1 Allmänt om anställning som professor

En professor vid KTH ingår i fakulteten och är en ledande företrädare inom ett vetenskapsområde i vilket ett ansvar tas för både forskning och utbildning.

En professor vid KTH har genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller har genom andra pedagogiska utbildningar med inriktning mot högskolan förvärvat motsvarande kunskaper. Om sådan utbildning saknas vid anställningen bör professorn inom ramen för anställningen genomgå utbildningen inom tre år.

Arbetsuppgifter inom forskning inbegriper akademisk ledning och utveckling av forskning inom skolan, ledning av forskningsverksamhet i en forskargrupp, självständigt ansvar för forskningsfinansiering samt aktivt deltagande i vetenskapssamhället genom åtaganden som granskare, sakkunnig, opponent eller föredragshållande.

Arbetsuppgifter inom utbildning inbegriper akademisk ledning samt utveckling och genomförande av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Arbetsuppgifter inom ledarskap inbegriper stöd och återkoppling till medarbetare inom utbildning och forskning, deltagande i ledningsarbete inom KTH, förändringsarbete, internt och externt fakultetsarbete.

Arbetsuppgifter inom samverkan inbegriper samarbete över ämnesgränser inom och utom KTH samt deltagande i och utveckling av kunskapsutbyte och kommunikation med omvärlden.

1.1.2 Anställningsform

Bestämmelser om anställningsformen finns i 3 kap. 3 § högskolelagen:

3 § En professor ska anställas tills vidare utan tidsbegränsning, om inte någonting annat följer av andra stycket.

En professor får anställas för en bestämd tid, om det är fråga om

1. konstnärlig verksamhet,
2. adjungering till en högskola av någon som har sin huvudsakliga verksamhet utanför högskoleväsendet (adjungerad professor), eller
3. anställning som gästlärare av en person som uppfyller behörighetskraven för professor (gästprofessor). Lag (2010:701).

Av 4 kap. högskoleförordningen framgår för vilken bestämd tid en professor inom konstnärlig verksamhet, en adjungerad professor och en gästprofessor får anställas.

1.1.3 Behörighet och bedömningsgrunder

Bestämmelser om behörighet och bedömningsgrunder finns i 4 kap. 3 § högskoleförordningen:

3 § Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Behörig att anställas som professor inom konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl konstnärlig som pedagogisk skicklighet.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller därutöver avsnitten 1.1.3.1, 1.1.3.2 och 1.1.3.3.

1.1.3.1 KTH:s bedömningsgrunder för vetenskaplig skicklighet

Den sökande ska visa vetenskaplig skicklighet genom att

- vara internationellt erkänd inom området för anställningen, t.ex. uppvisad genom inbjudna föredrag, gransknings- och opponentuppdrag av icke ringa omfattning.
- ha vetenskapliga publikationer som är av hög kvalitet och betydande omfattning, visar aktualitet och har publicerats i ansedda internationella tidskrifter eller andra publikationsformer som är aktuella inom det specifika ämnesområdet.
- ha byggt upp en egen forskningsverksamhet. Denna bör vara finansierad av egna forskningsanslag erhållna i nationell eller internationell konkurrens från forskningsråd, stiftelser, näringsliv etc. Verksamheten bör bland annat innefatta doktorander.
- ha visat akademiskt ledarskap i sin vetenskapliga verksamhet. Här avses exempelvis uppbyggnad och ledning av forskargrupp vid det egna lärosätet, etablering av forskningssamarbeten inom eller utanför det egna lärosätet, liksom betydelsefulla insatser för ämnesområdets vetenskapliga utveckling.

Vid bedömningen ska sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av hur pass väl sökande uppfyller behörighetskravet vetenskaplig skicklighet. Om den vetenskapliga skickligheten har visats på andra sätt än vad som fastställs ovan ska en motsvarandebedömning göras. När det gäller bedömningsgrunden akademiskt ledarskap ska sökande uppvisa hög grad av skicklighet inom vetenskaplig verksamhet eller pedagogisk verksamhet.

I anställningsprofilen för det aktuella anställningsärendet ska det anges vilken vikt vetenskaplig skicklighet ska tillmätas i förhållande till pedagogisk skicklighet.

1.1.3.2 KTH:s bedömningsgrunder för pedagogisk skicklighet

Den sökande ska visa pedagogisk skicklighet genom att

- ha bedrivit undervisning av hög kvalitet och i betydande omfattning på forskarnivå samt på grundnivå eller avancerad nivå. Undervisningsinsatserna ska vara aktuella, utvärderade och analyserade.

- uppvisa dokumenterat ansvar för och självständig uppläggning av kurs eller kursmoment, utveckling av undervisning samt erfarenhet av att administrera utbildning inom högskola.
- uppvisa dokumenterad erfarenhet av individuell handledning på forskarnivå. Härmed avses att sökande normalt ska ha varit huvudhandledare för åtminstone en doktorand från rekrytering och antagning till doktorsexamen. Av *riktlinje om utbildning på forskarnivå* framgår krav för att utses till huvudhandledare och huvudhandledarens ansvar och uppgifter.
- uppvisa dokumenterad erfarenhet av individuell handledning utöver doktorandhandledning, t.ex. handledning av examensarbetare eller handledning av postdoktor.
- vara väl förtrogen med aktuell pedagogisk utveckling av relevans för anställningen såväl som med relaterad forskningsmetodik, lärandefokuserade undervisningsmetoder samt examinations- och utvärderingsformer.
- ha visat akademiskt ledarskap i sin pedagogiska verksamhet. Här avses exempelvis ledning, uppbyggnad eller utveckling av utbildningsprogram, etablering av utbildningsverksamheter och pedagogiska samarbetsinitiativ inom eller utom lärosätet.

Vid bedömningen ska sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av hur pass väl sökande uppfyller behörighetskravet pedagogisk skicklighet. Om den pedagogiska skickligheten har visats på andra sätt än vad som fastställs ovan ska en motsvarandebedömning göras. När det gäller bedömningsgrunden akademiskt ledarskap ska sökande uppvisa hög grad av skicklighet inom pedagogisk skicklighet eller vetenskaplig skicklighet.

I anställningsprofilen för det aktuella anställningsärendet ska det anges vilken vikt pedagogisk skicklighet ska tillmätas i förhållande till vetenskaplig skicklighet.

1.1.3.3 *KTH:s ytterligare bedömningsgrunder för anställning som professor*

Den sökande ska visa

- dokumenterad erfarenhet av att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och ha verkat för att den kunskap och kompetens som finns vid universitetet kommer samhället till nytta.
- skicklighet att utveckla och leda verksamhet och personal. Däri ingår att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskilt fokus på jämställdhet.
- administrativ skicklighet.
- samarbetsförmåga.

I anställningsprofilen för det aktuella anställningsärendet ska det anges vilken betydelse respektive bedömningsgrund har i förhållande till varandra. I anställningsprofilen får ytterligare bedömningsgrunder för anställningen fastställas.

1.1.4 Kallelse till anställning som professor

Bestämmelser om kallelse till anställning som professor finns i 4 kap. 7 § högskoleförordningen:

7 § En högskola får kalla en person till anställning som professor om anställningen av personen är av särskild betydelse för en viss verksamhet vid högskolan. Om en högskola kallar en person till anställning, ska skälen för varför anställningen är av särskild betydelse för högskolan dokumenteras.

Endast den som har behörighet för anställningen enligt 3 § får anställas genom kallelse.

Beslut om att kalla en person till anställning fattas av rektor och får inte delegeras.

Vid anställning genom kallelse behöver inte någon sådan information som avses i 6 § första stycket anställningsförordningen (1994:373) lämnas. Bestämmelserna om sakkunnigbedömning i 6 § ska tillämpas. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller därutöver att kallelseförfarandet bara får användas för internationellt mycket framstående personer och om ordinarie rekryteringsförfarande kan förhindra eller väsentligen försvåra rekryteringen. Vidare får kallelseförfarandet bara användas vid rekrytering av inte redan tillsvidareanställd personal vid KTH. Endast den som uppfyller kraven för anställning som professor enligt avsnitt 1.1.3 får anställas genom kallelse.

Kallelseförfarandet ska användas restriktivt.

1.1.5 Gästprofessor (anställning utanför den akademiska karriärvägen)

Bestämmelser om anställningsformen finns i 4 kap. 12 § högskoleförordningen:

12 § En gästprofessor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst fem år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller därutöver att anställningen ska omfatta minst 20 % av heltid och att kandidaten i normalfallet bör vara anställd som professor vid annat lärosäte.

1.1.6 Befordran från lektor till professor

En lektor har möjlighet att ansöka om befordran till professor om verksamheten bedömer att en sådan befordran svarar mot verksamhetens långsiktiga behov och är av betydelse för KTH.

En tillsvidareanställd lektor kan efter ansökan bli befordrad till en anställning som professor om lektorn

- uppfyller behörigheten och bedömningsgrunderna för anställning som professor enligt avsnitt 1.1.3.
- har genomgått högskolepedagogisk utbildning omfattande minst 15 högskolepoäng eller annan pedagogisk utbildning med motsvarande omfattning och innehåll.

1.2 Lektor

1.2.1 Allmänt om anställning som lektor

En lektor vid KTH ingår i fakulteten och verkar inom ett vetenskapsområde i vilket ett ansvar tas för både forskning och utbildning.

En lektor vid KTH har genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller annan pedagogisk utbildning med motsvarande omfattning och innehåll. Om sådan utbildning saknas vid anställningen bör lektorn inom ramen för anställningen genomgå utbildningen inom tre år.

Arbetsuppgifter inom forskning inbegriper självständig forskningsverksamhet inom en forskargrupp, visst ansvar för forskningsfinansiering samt aktivt deltagande i vetenskapssamhället genom åtaganden som granskare, sakkunnig, opponent eller föredragshållande.

Arbetsuppgifter inom utbildning inbegriper aktivt deltagande i utveckling och genomförande av utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt handledning av doktorander.

Arbetsuppgifter inom ledarskap inbegriper stöd och återkoppling till medarbetare inom utbildning och forskning, deltagande i förändringsarbete, internt och externt fakultetsarbete.

Arbetsuppgifter inom samverkan inbegriper samarbete över ämnesgränser inom och utom KTH samt deltagande i och utveckling av kunskapsutbyte och kommunikation med omvärlden.

1.2.2 Anställningsform

En lektor ska anställas tills vidare.

1.2.3 Behörighet och bedömningsgrunder

Bestämmelser om behörighet och bedömningsgrunder finns i 4 kap. 4 § högskoleförordningen:

4 § Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen, och

2. inom konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt konstnärlig doktorsexamen, visat konstnärlig skicklighet eller har någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller därutöver avsnitten 1.2.3.1, 1.2.3.2 och 1.2.3.3.

1.2.3.1 *KTH:s bedömningsgrunder för pedagogisk skicklighet*

Den sökande ska visa pedagogisk skicklighet genom att

- ha bedrivit undervisning av hög kvalitet och i betydande omfattning på grundnivå eller avancerad nivå. Undervisningsinsatserna ska vara aktuella, utvärderade och analyserade. Den sökande bör kunna uppvisa viss erfarenhet från samtliga utbildningsnivåer.
- uppvisa dokumenterad erfarenhet av uppläggning av kurs eller kursmoment på högskolenivå.
- uppvisa dokumenterad erfarenhet av individuell handledning, t.ex. av examensarbeten eller inom forskarutbildningen.
- vara förtrogen med aktuell vetenskaplig och pedagogisk utveckling av relevans för anställningen såväl som med relaterad forskningsmetodik och lärandefokuserade undervisningsmetoder.
- uppvisa viss erfarenhet av att leda och organisera utbildning.

Vid bedömningen ska sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av hur pass väl sökande uppfyller behörighetskravet pedagogisk skicklighet. Om den pedagogiska skickligheten har visats på andra sätt än vad som fastställs ovan ska en motsvarandebedömning göras.

1.2.3.2 *KTH:s bedömning av doktorsexamen, motsvarande vetenskaplig kompetens eller motsvarande yrkesskicklighet*

Den sökande ska enligt högskoleförordningens bestämmelser ha avlagt doktorsexamen eller ha motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.

Med avlagd doktorsexamen avses doktorsexamen som avlagts vid ett svenskt lärosäte.

Med motsvarande vetenskaplig kompetens avses antingen (1.) slutförd utländsk forskarutbildning, eller (2.) vetenskapliga arbeten som motsvarar en doktorsavhandling inom ämnesområdet och dokumenterad erfarenhet av forskningsverksamhet som motsvarar uppfyllelse av KTH:s mål för utbildning på forskarnivå i ämnesområdet.

Med annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen avses lång industriell erfarenhet eller annan relevant yrkeserfarenhet med minst tre år i kvalificerad befattning med anknytning till aktuellt ämnesområde för lektoratet. Vid bedömningen bör skicklighet med avseende på forskning och utveckling särskilt beaktas. Yrkesskickligheten ska vara väl dokumenterad.

Vid anställning som lektor inom arkitekturområdet bör det också särskilt beaktas om den sökande lämnat väsentliga och självständiga bidrag till ämnesutvecklingen.

1.2.3.3 *KTH:s ytterligare bedömningsgrunder för anställning som lektor*

Den sökande bör visa vetenskaplig skicklighet genom att

- uppvisa förmåga att självständigt formulera och lösa forskningsproblem.
- vara verksam inom, eller nära, den internationella forskningsfronten.
- ha publicerat vetenskapliga arbeten av hög kvalitet i icke ringa omfattning i internationellt erkända vetenskapliga tidskrifter eller andra publikationsformer som är aktuella inom det specifika ämnesområdet.
- uppvisa förmåga att leda forskningsverksamhet. Sådan förmåga kan visas genom exempelvis dokumenterad erfarenhet av projektledning i forskningsprojekt, handledning i utbildning på forskarnivå, handledning av postdoktorer eller andra relevanta ledningsuppdrag.
- uppvisa förmåga att söka, erhålla medel för och driva forskningsprojekt utifrån exempelvis publikationer, rapporter och beslut om beviljade anslag.

Vid bedömningen bör sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av sökandes vetenskapliga skicklighet.

Vidare ska den sökande visa

- förmågan att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och ha verkat för att den kunskap och kompetens som finns vid universitetet kommer samhället till nytta.
- skicklighet att utveckla och leda verksamhet och personal. Däri ingår att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskilt fokus på jämställdhet.
- administrativ skicklighet.
- samarbetsförmåga.

I anställningsprofilen för det aktuella anställningsärendet ska det anges vilken betydelse respektive bedömningsgrund har i förhållande till varandra. I anställningsprofilen får ytterligare bedömningsgrunder för anställningen fastställas.

1.2.4 Befordran från biträdande lektor till lektor

Bestämmelser om befordran finns i 4 kap. 12 c § högskoleförordningen:

12 c § En biträdande lektor som är anställd enligt 12 a § vid en högskola ska efter ansökan befordras till lektor vid den högskolan, om han eller hon

1. har behörighet för en anställning som lektor, och

2. vid en prövning bedöms lämplig för en sådan anställning enligt de bedömningsgrunder som högskolan enligt 4 a § andra stycket har bestämt ska tillämpas i ett ärende om befordran till lektor.

En sådan befordran innebär en tillsvidareanställning som lektor. Förordning (2017:844)

Vid KTH gäller därutöver följande.

Behörigheten för anställning som lektor och KTH:s bedömningsgrunder för behörigheten framgår av avsnitt 1.2.3.1 och 1.2.3.2.

Den sökande ska också bedömas utifrån KTH:s bedömningsgrunder för befordran som fastställs nedan.

Den sökande ska

- visa hög grad av vetenskaplig skicklighet enligt bedömningsgrunderna i avsnitt 1.2.3.3 och uppfylla de ytterligare bedömningsgrunderna i samma avsnitt.
- ha genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller annan pedagogisk utbildning med motsvarande omfattning och innehåll.
- uppfylla de särskilda bedömningsgrunderna för befordran som fastställs i den sökandes anställningsprofil.

1.3 Biträdande lektor

1.3.1 Allmänt om anställning som biträdande lektor

En biträdande lektor vid KTH ingår i fakulteten och verkar inom ett vetenskapsområde i vilket ett ansvar tas för både forskning och utbildning.

En biträdande lektor ska ges förutsättningar att meritera sig inför ansökan om befordran till lektor.

En biträdande lektor ska genomgå högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng inom ramen för anställningen.

Arbetsuppgifter inom forskning inbegriper utveckling av självständig forskningsverksamhet inom en forskargrupp, visst ansvar för forskningsfinansiering samt aktivt deltagande i vetenskapssamhället genom åtaganden som granskare, sakkunnig, opponent eller föredragshållande.

Arbetsuppgifter inom utbildning inbegriper aktivt deltagande i utveckling och genomförande av utbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Även utveckling och genomförande av utbildning på forskarnivå inklusive handledning av doktorander kan ingå.

Arbetsuppgifter inom ledarskap inbegriper stöd och återkoppling till medarbetare inom utbildning och forskning samt medverkan i kunskapsutbyte med omvärlden. Vidare kan arbetsuppgifter inom ledarskap inbegripa deltagande i förändringsarbete samt internt och externt fakultetsarbete.

Arbetsuppgifter inom samverkan inbegriper samarbete över ämnesgränser inom och utom KTH, samt deltagande i och utveckling av kunskapsutbyte och kommunikation med omvärlden.

1.3.2 Anställningsform

Bestämmelser om anställningsformen finns i 4 kap. 12 a § högskoleförordningen:

12 a § En biträdande lektor får anställas tills vidare, dock längst under en tid på minst fyra och högst sex år som bestämts av högskolan före anställningen. Syftet med anställningen är att läraren ska ges möjlighet att utveckla sin självständighet som forskare och meritera sig såväl vetenskapligt som pedagogiskt för att uppfylla kraven på behörighet för en anställning som lektor.

En anställning enligt första stycket får förnyas, dock högst sammanlagt två år, om det på grund av den biträdande lektorns sjukfrånvaro, föräldraledighet eller andra särskilda skäl krävs ytterligare tid för att uppnå syftet med anställningen.

För en anställning enligt första och andra styckena gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd.

Genom kollektivavtal som har slutits eller godkänts av en central arbetstagarorganisation får det göras undantag från första och andra styckena. Förordning (2017:844)

Vid KTH är anställningstiden bestämd till sex år (genom styrelsens beslut V-2018-0064, gällande från och med 1 april 2018).

1.3.3 Behörighet och bedömningsgrunder

Bestämmelser om behörighet och bedömningsgrunder finns i 4 kap. 4 a § högskoleförordningen:

4 a § Behörig att anställas som biträdande lektor är den som har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens. Främst bör den komma i fråga som har avlagt doktorsexamen eller har nått motsvarande kompetens högst fem år innan tiden för ansökan av anställningen som biträdande lektor har gått ut. Även den som har avlagt doktorsexamen eller har uppnått motsvarande kompetens tidigare kan dock komma i fråga om det finns särskilda skäl. Med särskilda skäl avses ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet eller andra liknande omständigheter.

Varje högskola bestämmer själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en biträdande lektor. Inför en sådan anställning ska högskolan även ställa upp de bedömningsgrunder som kommer att tillämpas i ett ärende om befordran till lektor enligt 12 c §. (Förordning 2017:844)

Vid KTH gäller därutöver avsnitten 1.3.3.1 och 1.3.3.2.

1.3.3.1 KTH:s bedömning av doktorsexamen eller motsvarande vetenskaplig kompetens

Med avlagd doktorsexamen avses doktorsexamen som avlagts vid ett svenskt lärosäte.

Med motsvarande vetenskaplig kompetens avses antingen (1.) slutförd utländsk forskarutbildning, eller (2.) vetenskapliga arbeten som motsvarar en doktorsavhandling inom ämnesområdet och dokumenterad erfarenhet av forskningsverksamhet som motsvarar uppfyllelse av KTH:s mål för utbildning på forskarnivå i ämnesområdet.

1.3.3.2 KTH:s bedömningsgrunder för anställning som biträdande lektor

Den sökande ska visa

- vetenskaplig skicklighet uppvisad genom vetenskaplig publicering, konferensdeltagande, deltagande i forskningssamarbeten samt andra åtaganden i vetenskapssamhället såsom gransknings- eller sakkunniguppdrag.
- potential till meritering för högre läraranställning. Häri inbegrips potential till självständig utveckling som forskare och lärare inom aktuellt ämnesområde samt förmåga till etablering, förnyelse och utveckling av aktuellt forskningsområde.
- erfarenhet av postdoktorsvistelse i annan forskningsmiljö än det lärosäte den sökande disputerat vid. I tillämpningsnära områden kan erfarenhet från forsknings- och utvecklingsarbete inom industrin eller andra organisationer bedömas motsvara en traditionell postdoktorsvistelse vid ett annat lärosäte.
- intresse för och insikter rörande pedagogisk utveckling inom aktuellt ämnesområde.
- intresse för och insikter rörande ledarskap i akademien, samverkan med det omgivande samhället, samt medvetenhet om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskilt fokus på jämställdhet.
- administrativ skicklighet.

I anställningsprofilen för det aktuella anställningsärendet ska det anges vilken betydelse respektive bedömningsgrund har i förhållande till varandra. I anställningsprofilen får ytterligare bedömningsgrunder för anställningen fastställas.

1.4 Adjungerad professor

1.4.1 Allmänt om anställning som adjungerad professor

En adjungerad professor ingår i KTH:s adjungerade fakultet och verkar inom ett vetenskapsområde i vilket professorn bidrar till forskning och utbildning.

Arbetsuppgifter för en adjungerad professor bestäms i samråd med extern samverkanspart. Dessa kan i rimlig omfattning motsvara arbetsuppgifter inom utbildning, forskning, ledarskap och samverkan för professorer beskrivna i avsnitt 1.1.

Av 3 kap. 3 § högskolelagen framgår att bara den som har sin huvudsakliga verksamhet utanför högskoleväsendet får anställas som adjungerad professor.

1.4.2 Anställningsform

Bestämmelser om anställningsformen finns i 4 kap. 11 § högskoleförordningen:

11 § En adjungerad professor ska anställas tills vidare, dock längst till en viss tidpunkt. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tolv år. I fråga om anställningen gäller i övrigt lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller att anställningen ska omfatta minst 20 % och högst 49 % av heltid.

1.4.3 Behörighet och bedömningsgrunder

Bestämmelser om behörighet och behörighetsgrunder finns i 4 kap. 3 § högskoleförordningen:

3 § Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Behörig att anställas som professor inom konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl konstnärlig som pedagogisk skicklighet.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller därutöver avsnitten 1.4.3.1, 1.4.3.2 och 1.4.3.3.

För bedömning av konstnärlig skicklighet se avsnitt 1.6.

1.4.3.1 KTH:s bedömningsgrunder för vetenskaplig skicklighet

Bedömningsgrunder för vetenskaplig skicklighet uppställda i avsnitt 1.1. kan tillämpas.

Alternativt ska den vetenskapliga skickligheten vara sådan att den sökande:

- har avlagt doktorsexamen eller har uppnått motsvarande vetenskaplig kompetens.
- är bland de ledande inom forskning och utveckling i området för anställningen. Detta bör vara visat genom uppbyggnad av och deltagande i nationella och internationella

professionella nätverk och/eller ledning av viktiga forsknings- och utvecklingsprojekt. Vidare kan detta visas genom deltagande i seminarier, föredragshållande samt förtroendeuppdrag i bedömnings- och utredningssammanhang.

- har genom egna insatser haft en ledande roll i utvecklingen av den eller de verksamheter som den sökande varit aktiv inom.

Vid bedömningen ska sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av hur pass väl sökande uppfyller behörighetskravet vetenskaplig skicklighet. Om den vetenskapliga skickligheten har visats på andra sätt än vad som fastställs ovan ska en motsvarandebedömning göras.

1.4.3.2 *KTH:s bedömningsgrunder för pedagogisk skicklighet*

Bedömningsgrunder för pedagogisk skicklighet uppställda i avsnitt 1.1 kan tillämpas. Alternativt ska den pedagogiska skickligheten vara sådan att den sökande:

- kan uppvisa pedagogisk erfarenhet från verksamhet inom det egna företaget eller organisationen, eller motsvarande erfarenhet inom högskolan.
- kan uppvisa erfarenhet av individuell handledning för exempelvis forskningsprojekt och utvecklingsarbeten inom det egna företaget eller organisationen, eller genom annat mentorskap eller handledning av doktorander och examensarbetare inom högskolan.
- visar intresse för aktuell pedagogisk utveckling inom ämnesområdet för anställningen såväl som för relaterad forskningsmetodik.
- har visat pedagogiskt ledarskap, exempelvis genom dokumenterat ansvar för utbildnings- eller kursprogram, eller ansvarstagande roller i kompetensutvecklande samverkansprojekt.

Vid bedömningen ska sökande visa skicklighet inom alla bedömningsgrunder och graden av skicklighet inom respektive bedömningsgrund ska utvärderas. En samlad bedömning ska göras av hur pass väl sökande uppfyller behörighetskravet pedagogisk skicklighet. Om den pedagogiska skickligheten har visats på andra sätt än vad som fastställs ovan ska en motsvarandebedömning göras.

1.4.3.3 *KTH:s ytterligare bedömningsgrunder vid anställning som adjungerad professor*

Den sökande ska uppvisa

- förmåga att samverka med det omgivande samhället samt med vetenskapssamhället för ömsesidigt utbyte samt förmåga att samverka så att kunskap och kompetens inom ämnesområdet kommer samhället till nytta.
- erfarenhet av ledarskap inom forskning och utvecklingsverksamhet inom det egna företaget eller organisationen alternativt motsvarande erfarenhet inom högskolan. Här ingår kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskilt fokus på jämställdhet.
- förtrogenhet med aktuell utveckling vad gäller styrning och ledning av forskning och utveckling inom ämnesområdet för anställningen.

- innehav av patent, medverkan till patent eller andra dokumenterade bidrag till innovationsprocesser eller idé- och produktutveckling som lett affärs- och verksamhetsutveckling.
- administrativ skicklighet.

1.5 Adjunkt

1.5.1 Allmänt om anställning som adjunkt

En adjunkt vid KTH bidrar till utveckling och genomförande av utbildning på huvudsakligen behörighetsgivande utbildning och grundnivå.

En adjunkt vid KTH har genomgått högskolepedagogisk utbildning om minst 15 högskolepoäng eller har genom andra pedagogiska utbildningar för undervisning på högre nivå förvärvat motsvarande kunskaper. Om sådan utbildning saknas vid anställningen ska adjunkten inom ramen för anställningen genomgå utbildningen inom två år.

Arbetsuppgifter inom forskning och utvecklingsarbete kan inbegripa forskning inom en forskargrupp samt pedagogiskt och ämnesmässigt utvecklingsarbete.

Arbetsuppgifter inom utbildning inbegriper aktivt deltagande i utveckling och genomförande av utbildning, huvudsakligen på behörighetsgivande utbildning och grundnivå, samt bidrag till pedagogisk utveckling brett inom utbildningsområdet. Vidare kan arbetsuppgifter inom utbildning inbegripa tillförande av specialkompetens inom tillämpade ämnesområden.

Arbetsuppgifter inom ledarskap och samverkan inbegriper stöd och återkoppling till medarbetare inom utbildning, deltagande i förändringsarbete samt medverkan i kunskapsutbyte med omvärlden. Vidare kan arbetsuppgifter inom ledarskap inbegripa deltagande i ledningsarbete avseende utbildning.

1.5.2 Anställningsform

En anställning som adjunkt gäller tills vidare eller begränsas enligt bestämmelserna i lagen om anställningsskydd.

1.5.3 Behörighet och bedömningsgrunder

1.5.3.1 Behörighet

Behörig att anställas som adjunkt inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har

- avlagt examen på grundnivå eller avancerad nivå inom ämnet för anställningen eller har motsvarande kompetens.
- yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.
- visat pedagogisk skicklighet.

1.5.3.2 Bedömningsgrunder

Som bedömningsgrunder ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Därutöver gäller graden av administrativ skicklighet och annan skicklighet som är av betydelse i förhållande till fastställd anställningsprofil.

Den ämnesmässiga skickligheten och yrkesskickligheten ska vara väl dokumenterad och relevant för anställningens innehåll. För anställning som adjunkt krävs i normalfallet yrkeserfarenhet utanför högskolan varav minst fyra år i kvalificerad befattning med anknytning till aktuellt ämnesområde. Skicklighet avseende utvecklingsarbete inom området bör särskilt beaktas.

Den pedagogiska kompetensen ska vara väl dokumenterad och tillmätas stor betydelse vid anställning. Bedömningen av den pedagogiska skickligheten ska också avse personens förmåga till utveckling som lärare på lång sikt. Pedagogisk erfarenhet kan vara inhämtad genom verksamhet i såväl högskolan som i annan verksamhet. Högskolepedagogisk utbildning ska vara meriterande.

Som ytterligare bedömningsgrunder för anställningen gäller förmågan att samverka med det omgivande samhället. Vidare ska graden av skicklighet att utveckla och leda verksamhet och personal, liksom samarbetsförmåga beaktas. Däri ingår att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.

1.6 Lärare på konstnärlig grund

De lärarkategorier som kan anställas på konstnärlig grund är professor (inbegripet adjungerad professor och gästprofessor), lektor och adjunkt.

1.6.1 Allmänt om anställning som lärare på konstnärlig grund

Arbetsuppgifter för en professor, lektor eller adjunkt anställd på konstnärlig grund motsvarar i stort arbetsuppgifter inom utbildning, ledarskap och samverkan angivna för motsvarande lärarkategori i avsnitten 1.1, 1.2 och 1.5. Arbetsuppgifter i forskning och utbildning på forskarnivå kan ingå, vanligtvis då inom ramen för konstnärligt inriktat forsknings- och utvecklingsarbete.

1.6.2 Anställningsform

Bestämmelser om anställningsformen finns i 4 kap 10 § högskoleförordningen:

10 § En lärare inom konstnärlig verksamhet får anställas tills vidare, dock längst fem år. En sådan anställning får förnyas. Den sammanlagda anställningstiden får dock omfatta högst tio år. Förordning (2010:1064)

Vid anställning av konstnärlig adjungerad professor tidsbegränsas anställningen med stöd av 4 kap. 11 § och vid anställning av konstnärlig gästprofessor med stöd av 4 kap. 12 § samma förordning.

1.6.3 Behörighet och bedömningsgrunder vid anställning som professor på konstnärlig grund

Bestämmelser om behörighet och bedömningsgrunder finns i 4 kap 3 § högskoleförordningen:

3 § Behörig att anställas som professor inom annat än konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl vetenskaplig som pedagogisk skicklighet. Behörig att anställas som professor inom konstnärlig verksamhet är den som har visat såväl konstnärlig som pedagogisk skicklighet.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en professor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av den vetenskapliga eller konstnärliga skickligheten. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en professor. Förordning (2010:1064).

Vid prövningen av pedagogisk skicklighet tillämpas uppställda kriterier i avsnitt 1.1.3. Vid prövningen av konstnärlig skicklighet görs en bedömning motsvarande de kriterier som tillämpas avseende vetenskaplig skicklighet i avsnitt 1.1.3 av betydelse för inriktningen på aktuell konstnärlig verksamhet. Om den pedagogiska eller konstnärliga skickligheten har visats på andra sätt ska en motsvarandebedömning göras. Vid prövningen ska graden av skicklighet utvärderas och en sammanvägning göras av meriterna.

Som bedömningsgrunder vid anställning ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Därutöver gäller följande bedömningsgrunder i förhållande till fastställd anställningsprofil:

- Förmåga att samverka med det omgivande samhället samt att informera om konstnärligt utvecklingsarbete.
- Graden av skicklighet att utveckla och leda verksamhet och personal. Däri ingår att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.
- Graden av administrativ skicklighet.
- Samarbetsförmåga.

1.6.4 Behörighet och bedömningsgrunder vid anställning som lektor på konstnärlig grund

Bestämmelser om behörighet och bedömningsgrunder finns i 4 kap 4 § högskoleförordningen:

4 § Behörig att anställas som lektor är

1. inom annat än konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt doktorsexamen eller har motsvarande vetenskaplig kompetens eller någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen, och

2. inom konstnärlig verksamhet, den som dels har visat pedagogisk skicklighet, dels har avlagt konstnärlig doktorsexamen, visat konstnärlig skicklighet eller har någon annan yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.

Som bedömningsgrunder vid anställning av en lektor ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Prövningen av den pedagogiska skickligheten ska ägnas lika stor omsorg som prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden enligt första stycket. Varje högskola bestämmer i övrigt själv vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid anställning av en lektor. Förordning (2010:1064)

För prövningen av pedagogisk skicklighet tillämpas uppställda kriterier i avsnitt 1.2.3. Vid prövningen av andra behörighetsgrundande förhållanden görs en bedömning motsvarande de kriterier som tillämpas avseende dessa i avsnitt 1.2.3 av betydelse för inriktningen på aktuell konstnärlig verksamhet. Om den pedagogiska eller konstnärliga skickligheten har visats på annat sätt ska en motsvarandebedömning göras. Vid prövningen ska graden av skicklighet utvärderas och en sammanvägning göras av sammantagna meriter.

Som bedömningsgrunder vid anställning ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Därutöver gäller följande bedömningsgrunder i förhållande till fastställd anställningsprofil:

- Graden av konstnärlig skicklighet.
- Förmåga att samverka med det omgivande samhället samt att informera om konstnärligt utvecklingsarbete.
- Graden av skicklighet att utveckla och leda verksamhet och personal. Däri ingår att ha kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.

- Graden av administrativ skicklighet.
- Samarbetsförmåga.

1.6.5 Behörighet och bedömningsgrunder vid anställning som adjunkt på konstnärlig grund

Behörig att anställas som adjunkt inom konstnärlig verksamhet är den som har

- avlagt examen på grundnivå eller avancerad nivå inom ämnet för anställningen eller har motsvarande kompetens.
- konstnärlig yrkesskicklighet som är av betydelse med hänsyn till anställningens ämnesinnehåll och de arbetsuppgifter som ska ingå i anställningen.
- visat pedagogisk skicklighet.

Som bedömningsgrunder vid anställning ska graden av sådan skicklighet som är ett krav för behörighet för anställning gälla. Som bedömningsgrunder gäller i övrigt de bedömningsgrunder som framgår av avsnitt 1.5.4.

2 Forskaranställningar

2.1 Forskare

2.1.1 Allmänt om anställning som forskare

En forskare vid KTH bidrar till forskning inom ett vetenskapsområde som har en eller flera etablerade forskningsmiljöer på KTH. En forskare vid KTH har i huvudsak arbetsuppgifter inom forskning.

Arbetsuppgifter inom forskning kan inbegripa självständig forskning, ledning av eller deltagande i forskningsprojekt eller forskargrupp. Arbetsuppgifter kan också inbegripa olika specialistkunskaper, t.ex. utveckling och hantering av avancerad utrustning, verksamhet av utvecklingskaraktär eller avancerat administrativt forskningsstöd.

Arbetsuppgifter inom utbildning kan inbegripa handledning av studenter och doktorander, undervisning av moment i kurser och i förekommande fall huvudhandledning av doktorander.

Arbetsuppgifter inom ledarskap och samverkan kan inbegripa ledning eller koordinering av forskargrupp, laborativ verksamhet, centrum eller motsvarande.

2.1.2 Anställningsform

En anställning som forskare gäller tills vidare eller tidsbegränsas enligt bestämmelserna i lagen om anställningsskydd.

2.1.3 Kvalifikationer

Krav (ska vara uppfyllt)

Avlagd doktorsexamen eller utländsk examen som bedöms motsvara en doktorsexamen.

Ytterligare krav får fastställas i anställningsprofilen.

Meriterande (bör vara uppfyllt)

Följande kunskaper och färdigheter ska fastställas i anställningsprofilen antingen som krav eller som meriterande. Det som anges som meriterande kan viktas relativt deras relevans för anställningen.

- Vetenskaplig skicklighet.
- Pedagogisk förmåga.
- Förmåga att verka för att forskningsresultat kommer till nytta.
- Förmåga att informera om forskning och utvecklingsarbete.
- Erfarenhet av att utveckla och leda verksamhet och personal.
- Kunskap om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.
- Samarbetsförmåga.
- Självständighet.

Ytterligare kunskaper och färdigheter som är meriterande för anställningen får fastställas i anställningsprofilen.

2.2 Postdoktor

Anställning av postdoktor görs enligt centralt kollektivavtal om tidsbegränsad anställning som postdoktor (avtal mellan Arbetsgivarverket och OFR:s förbundsområden inom det statliga förhandlingsområdet sammantagna samt Saco-S av den 19 november 2021) (benämnt nedan "kollektivavtalet").

En anställning som postdoktor är en tidsbegränsad meriteringsanställning med huvudinriktning mot forskning avsedd som ett första karriärsteg efter disputation.

2.2.1 Allmänt om anställning som postdoktor

En postdoktor vid KTH bidrar till forskning inom ett vetenskapsområde som har en eller flera etablerade forskningsmiljöer på KTH.

Arbetsuppgifter inom forskning inbegriper deltagande i forskningsarbete i t.ex. en forskargrupp, uppbyggnad av forskningsnätverk, vidareutveckling av egna vetenskapliga färdigheter och självständighet.

Arbetsuppgifter inom utbildning kan inbegripa aktiv medverkan i utbildning på samtliga nivåer.Handledning av doktorander kan ingå. Arbetsuppgifter inom utbildning får inte omfatta mer än 20 % av anställningen (enligt det centrala kollektivavtalet).

2.2.2 Anställningsform

I 3 § första stycket i kollektivavtalet finns följande bestämmelse:

3 § Utöver vad som följer av bestämmelserna i lagen (1982:80) om anställningsskydd får en postdoktor anställas tills vidare, dock längst under en tid om minst två och högst tre år.

[...]

2.2.3 Kvalifikationer

Krav (ska vara uppfyllt)

I 2 § i kollektivavtalet finns följande bestämmelse

2 § För att anställas med stöd av detta avtal krävs avlagd doktorsexamen eller en utländsk examen som bedöms motsvara doktorsexamen. Detta behörighetskrav ska vara uppfyllt senast vid tidpunkten då anställningsbeslutet fattas.

För att anställas med stöd av detta avtal bör främst den komma ifråga som har avlagt examen enligt första stycket denna paragraf för högst tre år sedan. Vid beräkning av ramtiden om tre år är utgångspunkten sista ansökningsdag.

Om det finns särskilda skäl kan sådan examen ha avlagts tidigare än vad som anges i andra stycket. Med särskilda skäl avses ledighet på grund av sjukdom, föräldraledighet, förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer, tjänstgöring inom totalförsvaret, eller andra liknande omständigheter samt klinisk tjänstgöring eller för ämnesområdet relevant tjänstgöring/uppdrag.

Ytterligare krav får fastställas i anställningsprofilen.

Meriterande (bör vara uppfyllt)

Följande kunskaper och färdigheter ska fastställas i anställningsprofilen antingen som krav eller som meriterande. Det som anges som meriterande kan viktas relativt deras relevans för anställningen.

- Vetenskaplig skicklighet.
- Pedagogisk förmåga.
- Medvetenhet om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.
- Samarbetsförmåga.
- Självständighet.

Ytterligare kunskaper och färdigheter som är meriterande för anställningen får fastställas i anställningsprofilen.

2.3 Forskningsingenjör

2.3.1 Allmänt om anställning som forskningsingenjör

En forskningsingenjör vid KTH har normalt inte disputerat och kan ha roll som tekniker eller motsvarande.

Rekrytering av forskningsingenjör ska alltid göras med primär utgångspunkt i behov som identifierats i forskningsverksamheten.

2.3.2 Anställningsform

En anställning som forskningsingenjör gäller tills vidare eller begränsas enligt bestämmelserna i lagen om anställningsskydd.

2.3.3 Kvalifikationer

Krav (ska vara uppfyllt)

Avlagd examen på grundnivå eller avancerad nivå inom ämnet för anställningen eller motsvarande kompetens.

Ytterligare krav får fastställas i anställningsprofilen.

Meriterande (bör vara uppfyllt)

Följande kunskaper och färdigheter ska fastställas i anställningsprofilen antingen som krav eller som meriterande. Det som anges som meriterande kan viktas relativt deras relevans för anställningen.

- Ämnesskicklighet.
- Yrkesskicklighet.
- Medvetenhet om mångfalds- och likabehandlingsfrågor med särskild fokus på jämställdhet.
- Samarbetsförmåga.
- Självständighet.

Ytterligare kunskaper och färdigheter som är meriterande för anställningen får fastställas i anställningsprofilen.

3 Anställningsförfarandet

3.1 Handläggning av anställningsärenden

Anställningsärenden handläggs enligt *riktlinje till anställningsordningen* som baseras på avsnitten nedan.

3.2 Ansökan om att påbörja ett anställningsförfarande

Ett anställningsärende inleds genom ansökan om att påbörja ett anställningsförfarande. Hur ansökan går till framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

3.3 Anställningsprofil

Vid varje anställningsförfarande ska en anställningsprofil fastställas, om inte rektor beslutar något annat.

Anställningsprofilen för en läraranställning ska innehålla ämnesområde, ämnesbeskrivning, arbetsuppgifter, den behörighet som krävs för anställningen och de bedömningsgrunder och till vilken grad olika bedömningsgrunder ska tillmätas vikt och vilken betydelse respektive bedömningsgrund har i förhållande till de varandra. En anställningsprofil för anställning som biträdande lektor ska också innehålla de bedömningsgrunder som ska användas vid prövning av ansökan om befordran till lektor. Rektor beslutar om vilket ytterligare innehåll anställningsprofiler ska ha.

Anställningsprofilen för en forskaranställning ska innehålla arbetsuppgifter och kvalifikationskrav.

3.4 Information om lediga anställningar

I 6 § anställningsförordningen finns bestämmelser om information om lediga anställningar:

6 § En myndighet som avser att anställa en arbetstagare skall på något lämpligt sätt informera om detta så att de som är intresserade av anställningen kan anmäla det till myndigheten inom en viss tid.

När det gäller en anställning som regeringen skall besluta om efter förslag eller anmälan från en myndighet eller dess chef, skall myndigheten informera om den lediga anställningen.

Någon information behöver inte lämnas, om särskilda skäl talar mot det.

Av *riktlinje om annonsering* framgår det hur KTH informerar om lediga anställningar.

3.5 Sakkunnigbedömning vid anställning av professor och andra lärare

I 4 kap. 6 § högskoleförordningen finns bestämmelser om sakkunnigbedömning:

6 § Vid anställning av en professor (inbegripet adjungerad professor) ska sakkunnigbedömning om de sökandes skicklighet hämtas in, om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skickligheten.

Om en bedömning hämtas in från två eller fler personer, ska kvinnor och män vara jämställt representerade. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller att sakkunnigbedömning även ska hämtas in vid anställning av andra lärare än professor, om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skickligheten. KTH:s regler om sakkunnigbedömning framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

3.6 Jämställd representation i grupp som lämnar förslag om anställning av lärare

I 4 kap. 5 § högskoleförordningen finns bestämmelser om jämställd representation:

5 § Om en grupp av personer ska lämna förslag på sökande som bör komma i fråga för en anställning som lärare, ska kvinnor och män vara jämställt representerade i gruppen. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl. Förordning (2010:1064).

Av *riktlinje till anställningsordningen* (V-2019-0442) framgår det hur förslag på vem som bör anställas tas fram.

3.7 Jämställd representation i grupp som lämnar förslag om anställning som forskare, postdoktor eller forskningsingenjör

Om en grupp av personer ska lämna förslag på sökande som bör komma i fråga för en anställning som forskare, postdoktor eller forskningsingenjör, ska kvinnor och män vara jämställt representerade i gruppen. Det gäller dock inte om det finns synnerliga skäl.

3.8 Beslut om anställning

I 4 kap. 13 § högskoleförordningen finns bestämmelser om vem som anställer lärare:

13 § Lärare anställs genom beslut av rektor. Detta gäller också beslut med anledning av ansökan om befordran som avses i 12 c §. Beslut som rör anställning av professor får inte delegeras. Förordning (2017:844).

Av 2 kap. 13 § högskoleförordningen framgår att rektor får delegera sina uppgifter, om inte annat är särskilt föreskrivet. Rektors vidaredelegationer framgår av vid var tid gällande delegationsordning.

3.9 Beslut om att avbryta ett anställningsförfarande

Beslut om att avbryta ett anställningsförfarande fattas enligt vid var tid gällande delegationsordning.

3.10 Information om beslut om anställning

I 7-8 §§ anställningsförordningen finns bestämmelser om hur information om anställningsbeslut lämnas.

7 § Information om myndighetens beslut om anställning skall lämnas på myndighetens anslagstavla.

Första stycket behöver inte tillämpas vid

- anställning som beräknas vara högst sex månader,
- anställning av dem som redan är aspiranter hos myndigheten.

8 § Ett anslag enligt 7 § skall innehålla uppgifter om

1. vilken dag som det sattes upp på anslagstavlan,
2. vad som gäller i fråga om överklagande,
3. de avvikande meningar som har antecknats i protokollet eller i någon annan handling.

Vid KTH gäller därutöver följande. När ett beslut om anställning har fattats ska samtliga sökande som inte har fått anställningen, samt de som utan framgång har anmält anspråk på återanställningsrätt eller företrädesrätt till en anställning med högre sysselsättningsgrad, skriftligen underrättas om beslutet. Det ska ske samma dag som information om beslutet anslås på KTH:s anslagstavla. Information om anställningsbeslutet ska anslås på KTH:s anslagstavla inom en vecka från den dag beslutet justerades.

3.11 Överklagande av beslut om anställning

I 12 kap. 2 § högskoleförordningen finns följande bestämmelser:

2 § Till Överklagandenämnden för högskolan får följande beslut av en högskola överklagas:

1. beslut om anställning vid en högskola, med undantag av beslut om anställning som doktorand eller som lektor vid en befordran enligt 4 kap. 12 c §,
2. beslut enligt 4 kap. 13 § att avslå en ansökan om befordran,

[...] (Förordning (2017:844))

Överklaganden ska hanteras enligt *handläggningsordning för inkomna överklaganden* (V-2019-0862).

3.12 Gallring av ansökningshandlingar

Se Riksarkivets föreskrifter och allmänna råd om återlämnande eller gallring av handlingar inom löne- och personaladministrativ verksamhet (RA-FS 2019:1).

4 Befordran till lektor och till professor

4.1 Ansökan

Ansökan om befordran ska lämnas in i så pass god tid att KTH hinner pröva ansökan och besluta i ärendet innan anställningstidens utgång. Hur ansökan går till framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

4.2 Ämnesområde

Ämnesområdet för befordran ska vara detsamma som för sökandes innevarande anställning, om inte rektor beslutar något annat. Hanteringen av ämnesområde vid ansökan om befordran framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

4.3 Bedömningsgrunder

Bedömningsgrunder vid befordran från biträdande lektor till lektor finns i avsnitt 1.2.4 och i avsnitt 1.1.6 vid befordran från lektor till professor.

4.4 Sakkunnigbedömning

I 4 kap. 6 § högskoleförordningen finns följande bestämmelse:

6 § Vid anställning av en professor (inbegripet adjungerad professor) ska sakkunnigbedömning om de sökandes skicklighet hämtas in, om det inte är uppenbart obehövligt för prövningen av skickligheten.

Om en bedömning hämtas in från två eller fler personer, ska kvinnor och män vara jämställt representerade. Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl. Förordning (2010:1064).

Vid KTH gäller att sakkunnigbedömning ska hämtas in vid befordran från biträdande lektor till lektor och vid befordran från lektor till professor, om det inte är uppenbart obehövligt för prövningen av skickligheten. KTH:s regler om sakkunnigbedömning framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

4.5 Förslag på beslut angående ansökan om befordran

Förslag på beslut bereds på det sätt som framgår i *riktlinje till anställningsordningen*.

4.6 Beslut om befordran

I 4 kap. 13 § högskoleförordningen finns bestämmelser om vem som anställer lärare:

13 § Lärare anställs genom beslut av rektor. Detta gäller också beslut med anledning av ansökan om befordran som avses i 12 c §. Beslut som rör anställning av professor får inte delegeras. Förordning (2017:844).

Av 2 kap. 13 § högskoleförordningen framgår att rektor får delegera sina uppgifter, om inte annat är särskilt föreskrivet. Rektors vidaredelegationer framgår av vid varje tid gällande delegationsordning.

4.7 Överklagan av beslut om befordran från biträdande lektor till lektor

Enligt 12 kap. 2 § punkten 2 högskoleförordningen får beslut om att avslå en ansökan om befordran enligt 4 kap. 13 § samma förordning överklagas. Det gäller för den som har anställts som biträdande lektor i ett anställningsförfarande som påbörjades efter 1 april 2018.

5 Övriga bestämmelser

5.1 Regelbunden översyn

Rektor ska säkerställa att anställningsordningen regelbundet ses över.

5.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna anställningsordning gäller från och med den 1 april 2018 och samtidigt upphävs anställningsordning för lärare vid Kungl. Tekniska högskolan (V-2016-0106).

Anställningsordningen har ändrats från och med den 1 juli 2019 (V-2019-0560), från och med den 1 mars 2022 (V-2022-0053), från och med den 24 mars 2023 (V-2023-0185) och från och med den 1 juli 2023 (V-2023-0426).

De äldre bestämmelserna i 4 kap. 12 a § gäller för biträdande lektor som anställts före den 1 april 2018 (se övergångsbestämmelserna SFS 2017:844).

Lokalförsörjningsplan 2023–2026

Innehåll

Inledning	2
1 Lokalförsörjningsplan	2
2 Lokalbestånd	3
2.1 <i>KTH:s lokalbestånd vid utgången av 2022</i>	3
2.2 <i>Disponibla lokaler</i>	4
2.3 <i>KTH-gemensamma lärandemiljöer</i>	4
3 Förändringar i lokalbeståndet 2023 till 2026	4
3.1 <i>Tillkommande lokaler/omförhandlade hyresavtal</i>	5
3.2 <i>Lämnade lokaler</i>	5
3.3 <i>Hyresavtal som går att omförhandla eller säga upp mellan 2023 och 2026</i>	5
3.4 <i>Portföljstyrning för lokalrelaterade investeringar</i>	6
3.5 <i>Lokalrelaterade investeringar till och med 2026</i>	6
3.5.1 <i>Pågående och beslutade</i>	7
3.5.2 <i>Planerade ej beslutade</i>	7
4 Student- och gästforskarbostäder	7
5 Lokalkostnader	8
5.1 <i>Möjliga åtgärder för kostnadskontroll</i>	10
Åtgärder som sker under planeringsperioden och som ger underlag till lokaliseringsscenarioer	10
6 Fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH	11
7 Lokalförsörjningsplanens koppling till planeringsförutsättningarna	12

Inledning

KTH har utifrån ett lokalperspektiv haft en positiv utveckling i enlighet med nuvarande utvecklingsplan och Campusplan, under perioden 2018-2023. Mycket har åstadkommit under denna tid. KTH befinner sig dock i ett läge där lokalkostnaderna har ökat kraftigt. På grund av den stigande inflationen under 2022 förväntas lokalkostnaderna, enligt resultaträkningen, öka med 140 mnkr från 2022 till 2023.

I planeringsförutsättningarna för 2024-2026 som universitetsstyrelsen fattar beslut om vid mötet den 19 juni 2023 framgår att omvärldsläget med de ekonomiska effekterna av främst ökad inflation har medfört och kan komma att medföra betydande kostnadsökningar för KTH. Universitetsstyrelsen har sedan tidigare lyft frågan om KTH:s andel av lokalrelaterade kostnader i förhållande till omsättningen. Prognoser från flera myndigheter, regeringen och banker om inflationen för 2023 gör, tillsammans med det senaste årets kostnadsutveckling, frågan om kostnadskontroll gällande KTH:s lokaler än mer aktuell.

Rektor har fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans (dnr V-2023-0079) och gett prorektor i uppdrag att ta fram förslag på hur lokalkostnaderna kan minskas i enlighet med målet för den av universitetsstyrelsen fastställda ramen om 16,1 procent av de totala kostnaderna. Målet avser lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet. Utifrån de uppgifter som vi har idag är det uppenbart att KTH behöver minska sina lokalkostnader och se över kostnaderna för verksamheten. För att kunna göra det behövs beslut om vilka campus man ska minska ytorna på.

Prorektor har i PM Förändrad verksamhet på något eller några av KTH campus (dnr V-2023-0079) beskrivit fem scenarier som ska utredas vidare. Den fördjupade utredningen bland annat förutsättningarna för att flytta verksamheten i KTH Södertälje, KTH Kista eller bådadera. Detta påverkar arbetet med lokalförsörjningsplanen.

Indexuppräknings av KTH:s hyresavtal påverkas fullt ut av den nuvarande inflationen och i maj 2023 beräknas KTH:s lokalrelaterade öka med 5 procent (från 1 128 mnkr till 1 187 mnkr) inför 2024 till följd av detta. I vårändringsbudgeten anges att pris- och löneuppräknings blir 3,5 procent inför 2024.

1 Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanen är tillsammans med Campusplanen redskap och handlingsplan för lokalplaneringen i ett längre perspektiv. Nuvarande Campusplan gäller till 2023. Lokalförsörjningsplanen beskriver nuvarande lokalbestånd, beslutade eller planerade projekt samt lokalrelaterade kostnader för innevarande år men ger även en prognos för kostnadsutveckling under planeringsperioden. Den ska beskriva strategiska målsättningar såsom vilka byggnader KTH på sikt bör lämna, eventuella behov av tillförhyrning, eller på sikt förändrad användning av byggnader. Dessa uppgifter kommer att belysas genom utredningar för scenariobeskrivningar. KTH kommer i närtid behöva vidta en rad åtgärder för att anpassa verksamheten efter de nya ekonomiska förutsättningarna. Utredningen om översyn av

Campus i fem olika scenarier kommer att påverka lokalförsörjningsplanen i olika möjliga riktningar.

2 Lokalbestånd

2.1 KTH:s lokalbestånd vid utgången av 2022

KTH har verksamhet inom fem olika campusområden i Stockholmsområdet, KTH Campus, KTH Kista, KTH Flemingsberg, KTH Solna och KTH Södertälje. Utveckling och framtid kommer att beskrivas i scenariobeskrivningen som omnämns ovan. KTH:s huvudsakliga hyresvärd är Akademiska Hus AB, men i Flemingsberg och Södertälje är Hemsö respektive Samhällsbyggnadsbolaget fastighetsägare och hyresvärdar. I KTH Solna hyr KTH lokaler i andra hand av Karolinska institutet. Verksamheten i Solna, SciLifeLab, behöver ytterligare lokaler.

KTH tecknar i normalfallet tioåriga hyresavtal i samband med den första avtalsperioden. Enligt förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning ska universitet och högskolor inhämta regeringens medgivande om hyresavtalens löptid är längre än tio år. KTH har tre avtal med hyresavtal med löptid längre än tio år: Flemingsberg med löptid till 2036, Arkitekturskolan 43:4A och KTH Entré 43:4B Drottning Kristinas Väg 2-8 med löptid till 2035 samt 43:23 Brinellvägen 8 med löptid till 2027.

Vid utgången av 2022 uppgick KTH:s lokalbestånd totalt till ca 288 400 m², exklusive student- och gästforskarbostäder. Drygt 41 000 m² hyrs ut i andrahand till bland andra Stockholms universitet, Röda Korsets Högskola och Karolinska institutet.

Tabell 1: Area per campus ¹

Campus	Area m ²
KTH Campus	231 539
KTH Flemingsberg	13 823
KTH Kista	18 939
KTH Södertälje	8 391
KTH Solna	15 688
Summa	288 380

¹ I tabell 1 åskådliggörs arean per campus. KTH Campus inkluderar även AlbaNova och Albanoområdet.

2.2 Disponibla lokaler

I KTH:s lokalbestånd finns disponibla lokaler som inte är upplåtna till någon specifik verksamhet. I december 2022 var den kategorin 8 800 m², vilket är ca 3 procent, av det totala lokalbeståndet och en ökning från tidigare år. En lokalreserv på 2 till 3 procent bör finnas för att kunna hantera plötsliga förändringar i verksamhetens lokalbehov. Till disponibla lokaler räknas också de lokaler som används för evakuering av verksamhet vid större renoveringar och hyresgäst Anpassningar. Disponibla lokaler kan under kortare perioder hyras ut till externa verksamheter med koppling till någon av KTH:s skolor.

2.3 KTH-gemensamma lärandemiljöer

KTH-gemensamma lärandemiljöer finns inom KTH:s fyra av fem campusområden. Rektor har under våren 2023 fattat beslut om en ny modell för fördelning av lokalkostnaderna som bland annat innebär att det är samma internpris per kvadratmeter oavsett om lokalen finns i Flemingsberg, Kista, Södertälje eller KTH Campus och att utbildningslokalerna kommer att hanteras centralt och med en gemensam prislista beroende på storlek på lokalen och lokalens utrustningsnivå. Parallellt pågår ett programarbete för framtidens utbildning. Det bygger på beslut om principer som ska utgöra ramverk för utvecklingen av KTH:s utbildningar. Dessa har inverkan på våra gemensamma lärandemiljöer. Till kategorin KTH-gemensamma lärandemiljöer hör övnings-salar, hörsalar, datorsalar, grupprum och öppna studieytor, lokaler som är generellt utformade för att passa samtliga utbildningsprogram. Lärosalarna schemaläggs och är bokningsbara via TimeEdit, KTH:s lokalbokningssystem. Salarna debiteras per timme.

Totalt utgör KTH-gemensamma lärandemiljöer drygt 18 procent, ca 50 000 m², av det totala lokalbeståndet. Kostnaden för KTH-gemensamma lärandemiljöer finansieras via intäkter baserat på bokningar i lokalbokningssystemet TimeEdit och avlyft från grundutbildningsanslaget. Till följd av det planerade införandet av en gemensam modell att fördela lokalrelaterade kostnader går det i dagsläget inte att beräkna kostnaden för de KTH-gemensamma lärandemiljöerna inför 2024³, inte heller de intäkter som kommer att uppstå via TimeEdit och som avlyft från grundutbildningsanslaget. 2023 är det så kallade "avlyftet" från utbildningsanslaget 126,1 mnkr och skolorna erhöll 30,8 mnkr i så kallat Off-campusbidrag. En del av off-campusbidraget är för att finansiera KTH-gemensamma lärandemiljöer utanför KTH Campus. Off-campusbidraget kommer, i och med införande av den nya gemensamma internprismodellen, att upphöra.

3 Förändringar i lokalbeståndet 2023 till 2026

KTH:s lokalbestånd förändras löpande, genom att lokaler tillkommer, lokaler lämnas men också genom investeringar i KTH:s lokaler.

² Varav KTH Campus 37 500 m², Kista 4 900 m², Flemingsberg 3 300 m² och Södertälje 4 300 m² i enlighet med senaste kodning i fastighetssystemet.

³ Arbetet med att koda om fastighetssystemet pågår och beräknas bli klart i juni 2023.

Under 2021 genomfördes en förstudie till lokalförsörjningsplan för SciLifeLab:s verksamhet i KTH Solna som visar att lokalbeståndet kommer att behöva öka framöver. Lokalerna nyttjas av KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet. Det kommer att påverka utvecklingen av KTH:s lokalrelaterade kostnader och intäkter för uthyrning i andra hand. Effekter av detta har inte beaktats i detta dokument.

3.1 Tillkommande lokaler/omförhandlade hyresavtal

- Byggnad 43:9, Lindstedtsvägen 24. Nya lokaler om 2 000 m² togs i bruk 2023-06-01. Hyreskostnaden är 8,4 mnkr/år.
- KTH har tecknat avtal om en Skyway mellan AlbaNova och Albano Hus 3. Hyrestillägget för Skyway är 2 mnkr/år från och med 2023-03-01.
- I byggnad 43:20, Drottning Kristinas väg 30, har KTH under 2022 genomfört en renovering av de KTH-gemensamma lärandemiljöerna och KTH har tecknat ett nytt hyresavtal gällande dessa. Avtalet gäller från och med 2023-01-01 med en hyra om 7,4 mnkr vilket ger en kostnadsökning om strax över 2 mnkr/år jämfört med kostnaden före renoveringen. Förhandlingar om andrahandsuthyrning av lokalerna till Försvarshögskolan för en begränsad period pågår.
- 43:15, Teknikringen 30. Tillträde beräknas ske 2024 efter renovering. Hyreskostnaden ökar med 7 mnkr och blir 22,8 mnkr/år (2022 års hyresnivå) från och med 2024-02-01.
- 43:19 mm., Teknikringen 54-58. Efter renovering har KTH åter flyttat in i lokaler som bland annat används av Fiber- och polymerteknologi. Hyresökningen är 5 mnkr per år.

3.2 Lämnade lokaler

- KTH har valt att inte förlänga ett hyresavtal gällande 1 800 m² i Kista, avtalet gäller till och med 2023-04-30. Att KTH lämnar dessa lokaler ger en minskad hyreskostnad om 3,5 mnkr/år.
- 90:1, Drottning Kristinas väg 51. KTH har lämnat lokaler då verksamheten flyttar in i nyrenoverade labb och kontor på Teknikringen 30. Att KTH lämnar dessa lokaler ger en minskad hyreskostnad om 1,26 mnkr/år.

3.3 Hyresavtal som går att omförhandla eller säga upp mellan 2023 och 2026

Rektor beslutade 2023-04-04 att en översyn av lokalbeståndet ska genomföras vilket inkluderar att se över om vissa adresser helt ska lämnas, i ovan nämnda scenariobeskrivningar. Under tiden arbetet pågår, rapportering ska ske senast 2023-09-30, avvaktar KTH. Av de hyresavtal som förfaller under perioden kommer de flesta att omförhandlas då det är lokaler som krävs för KTH:s fortsatta verksamhet.

I samband med hyresförhandlingar kommer KTH fortsatt att driva frågan om att indexuppräkningsendast ska ske med 70 procent av indexförändringen. Argumentet till detta är att

det finns en viss koppling i framtida pris- och löneomräkning i och med att omräkningstalen för lokalkostnader tar hänsyn till 70 procent av förändring av konsumentprisindex. Indexuppräknings av avtal med mer än 70 procent av förändring av konsumentprisindex innebär att KTH årligen får binda en större del av sina anslagsmedel till ökade hyreskostnader. Snittet för KTH:s avtal är i dag cirka 90 procent där framför allt avtal slutna de senaste åren har 100 procent indexering vilket innebär att det kommer att ta tid innan KTH når målet om 70 procent.

I samband med hyresförhandlingar kommer KTH även fortsatt att driva frågan om att avtal, där det funnits ett tillägg för en genomförd investering, ska förhandlas om till en lägre nivå när investeringen är avbetalad. Argumentet till detta är att KTH annars får betala för en genomförd investering, om och om igen.

3.4 Portföljstyrning för lokalrelaterade investeringar

Under våren 2023 har ett arbete påbörjats för att implementera portföljstyrning för lokalrelaterade investeringar. Syftet är att portföljstyrningen ska fungera rådgivande för KTH:s ledning genom att prioritera och rekommendera utveckling och investeringar i enlighet med lokalförsörjnings- och campusplaner.

3.5 Lokalrelaterade investeringar till och med 2026

KTH:s huvudsakliga hyresvärd Akademiska Hus AB tillämpar sedan en tid tillbaka en modell som innebär att hyrespåverkande investeringar i KTH:s lokaler upp till 5 mnkr debiteras KTH som en direktdebitering medan investeringar över 5 mnkr resulterar i ett omförhandlat hyresavtal eller som ett tilläggsavtal i de fall den återstående förhyrningstiden understiger tre år.

Investeringar i KTH:s lokaler där KTH direktdebiteras, redovisas som förbättringsutgift i annans fastighet och anläggningsförs i enlighet med KTH:s riktlinjer. Aktiviteter understigande 0,5 mnkr kostnadsförs medan aktiviteter däröver blir en anläggningstillgång som i normalfallet skrivs av under 10 år.

Det finns pågående, beslutade och planerade lokalrelaterade investeringar under perioden. Det rådande ekonomiska läget innebär att det har skett en ändrad hantering av planering av lokalinvesteringar. Under 2023 har en särskild lokalförsörjningsgrupp träffats varannan vecka. Vid dessa möten redovisar fastighetsavdelningen och ekonomiavdelningen inom verksamhetsstödet ändringar avseende lokalförsörjningsfrågor samt redovisar inkommande förfrågningar om ändringar i lokaler med därtill önskemål om investeringar. Endast verksamhetskritiska investeringar ska godkännas.

I samband med investeringar i KTH:s fastigheter sker ofta även investeringar i exempelvis inredning och AV-utrustning. Direkta kostnader och avskrivningar relaterat till detta finns inte med i det som KTH i dagsläget benämner som lokalrelaterade kostnader. I beskrivningen nedan av pågående, beslutade och planerade investeringar under perioden kan inslag av den typen av kostnader ingå. KTH arbetar för en tydligare beslutsprocess rörande investeringar vilket kommer att innebära att det framöver ges möjlighet att särskilja dessa.

3.5.1 Pågående och beslutade

- 43:16, Teknikringen 33, planeras hyresgäst Anpassning i samband med ett samarbete med en extern aktör. Beslutad budget 2,8 mnkr.
- I byggnad 43:11, Teknikringen 72-76 kommer ett utbyte av teknik att ske i de KTH-gemensamma lärandemiljöerna i syfte att åtgärda återkommande tekniska problem, budgeten uppgår till 1,65 mnkr.
- Byggnad av två nya datorhallar på AlbaNova är planerat. En större hall byggs för att säkerställa utrymme för SciLifeLab och IT-avdelningen. En mindre hall behöver byggas om för SCI-skolan, CBH-skolan samt Stockholms universitet för att möjliggöra yta för den större hallen och för att säkerställa serverplats för verksamheterna på AlbaNova. Kostnaden uppskattas till totalt 15 mnkr.

3.5.2 Planerade ej beslutade

- Datorsalar är en del av KTH-gemensamma lärandemiljöer. Under 2023 till 2026 beräknas 350 datorer att bytas ut årligen till en kostnad om drygt 6,5 mnkr per år. Beloppet kan komma att bli ännu högre till följd av omvärldsfaktorer.
- KTH har en underhållsplan för 2018-2025 gällande de KTH-gemensamma lärandemiljöerna. Ambitionsnivån har anpassats utifrån de rådande ekonomiska förutsättningarna och den beslutade campusöversynen.
- Fastighetsavdelningen planerar även för ett antal mindre åtgärder inom skyltning, tillgänglighet och skötbord. Kostnaden uppskattas till 4-5 mnkr.
- Inom KTH planeras för ett utbyte av det äldre nyckelsystemet till elektroniska lås, bytet beräknas kosta totalt 15-18 mnkr.

4 Student- och gästforskarbostäder

KTH har möjlighet att hyra ut student- och gästforskarbostäder i andra hand i enlighet med förordning om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder (SFS 2022:1515). KTH nyttjar den möjligheten.

KTH har inte krav på full kostnadstäckning när det gäller uthyrning av student- och gästforskarbostäder i andra hand. Inför 2023 beräknas KTH att finansiera kostnader för student- och gästforskarbostäder som inte finansieras av extern fakturering med 14 mnkr. Beloppet gäller framför allt kostnader för den administrativa hanteringen och icke uthyrda bostäder sommartid. Under 2023 är underskottet finansierat med täckningsbidrag men från 2024 kommer underskottet att finansieras med anslagsmedel och avgifter från studieavgiftsskyldiga studenter.

KTH blockförhyr i dagsläget drygt 880 rum och lägenheter runt om i Stockholm vilka nyttjas till uthyrning i andra hand som studentbostäder. KTH blockförhyr även cirka 280 lägenheter runt om i Storstockholm vilka nyttjas till uthyrning i andra hand som gästforskarbostäder. KTH bedömer att behovet av bostäder kommer att vara stort även framgent.

5 Lokalkostnader

KTH:s lokalkostnader omfattar förutom lokaler för KTH:s egen verksamhet även lokaler för student- och gästforskarbostäder samt lokaler som hyrs ut i andra hand, till främst andra lärosäten.

KTH har generellt sett långa hyresavtal och en hög andel specialiserade lokaler vilket tillsammans med i många fall verksamhet som till sin natur är flerårig innebär att KTH i dagsläget inte ser att lokalkostnaderna kommer att sjunka de närmaste åren utan tvärtom fortsatt öka. Lokalkostnaderna har en stark korrelation till Sveriges inflation då hyresavtalens indexering är kopplad till KPI. Inför 2024 budgeterar KTH för en indexering om 8 procent. För bostäder är kostnadsökningen mer begränsad.

Lokalkostnaderna enligt resultaträkningen uppgick till 987 mnkr för 2022 och har budgeterats till 1 128 mnkr för 2023. Inför 2024 beräknas KTH:s lokalkostnader enligt resultaträkningen att öka med drygt 5 procent och uppgå till 1 187 mnkr. I de beräknade kostnaderna för 2024 och prognoser för de kommande åren har hänsyn tagits till kända förändringar i KTH:s lokalbestånd.

Utöver de direkta lokalkostnaderna, såsom exempelvis lokalhyra och kostnader för el, värme, kyla och vatten enligt ovan, finns kostnader för städning i egen regi samt avskrivningskostnader för förbättringsutgift på annans fastighet m.m. De totala lokalrelaterade kostnaderna beräknas till 1 309 mnkr 2024 (1 245 mnkr i 2023 års budget). I planeringen utgår vi ifrån att vissa investeringar kommer att behöva göras även fortsättningsvis.

Tabell 2 visar beräknade lokalrelaterade kostnader för 2024 och prognos för 2025 och 2026. Lokalhyrorna beräknas att indexeras med 8 procent 2024 och 2,5 procent 2025 och 2026.⁴ 2023 har KTH åter tillträde till renoverade lokaler i 43:20, Drottning Kristinas väg 30 och våren 2023 har nya förbindelselänken mellan Albano Hus 3 och AlbaNova hus 3, den så kallade Skywayen, öppnats. Sommaren 2023 får KTH tillträde till de nya lokalerna i 43:9, Lindstedtsvägen 24. I prognosen för 2024 ingår även att KTH får tillträde till det renoverade kemikvarteret.⁵

KTH bedömer att kostnadsökningen sker i en högre takt under 2023 och 2024 än vad andra kostnader och intäkterna ökar, vilket medför att de lokalrelaterade kostnadernas andel av de totala kostnaderna kommer att öka och riskerar att trycka ut andra nödvändiga satsningar. För att dämpa utvecklingen behöver KTH genomföra ett antal åtgärder. Dessa kommer att

⁴ Antagandet bygger på prognoser om KPI.

⁵ Kostnaden ökar med 7 mnkr/år för ökad hyra.

behöva hanteras i samband med utredningen av olika scenarier och beslut om framtida lokalisering av KTH:s verksamhet.

Lokalrelaterade kostnader att fördela inom KTH genom internprismodeller uppgår för 2024 till 1 086 mnkr (1 009 mnkr 2023). Av dessa fördelas 1 004 mnkr via den planerade gemensamma internprismodellen och 42 mnkr fördelas inom SciLifeLab för KTH:s verksamhet. Därtill finns 14 mnkr för att finansiera KTH:s kostnader för student- och gästforskarbostäder som inte finansieras av extern fakturering och 26 mnkr som debiteras till särskilt elkrävande verksamheter.

Tabell 2. Lokalkostnader
Miljoner kronor (om inget annat anges)

KTH:s lokalrelaterade kostnader	2020	2021	2022	Budget 2023	Beräknat 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Lokalhyra (inkl. lokaler som KTH hyr ut i andra hand och student- och gästforskarbostäder)	862	880	894	1 011	1 059	1080	1 107
Kostnader för el, värme, kyla, vatten	50	61	56	78	84	86	88
Lokalvård, extern entreprenad inkl. städmaterial	19	20	22	22	24	25	26
Lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	19	4	3	16	16	16	17
Reparationer avseende hyra, lokaler och byggnader	13	9	12	1	3	3	3
Summa lokalkostnader enligt resultaträkning i årsredovisning¹	963	973	987	1 128	1 187	1 210	1 240
Årets avskrivningskostnader, förbättringsutgift annans fastighet	49	54	50	53	58	51	45
Lokalvård i egen regi inom VS	25	30	25	28	28	28	28
Övriga lokalrelaterade kostnader som fördelas via internprismodeller mm. ²	21	25	25	36	37	37	37
Summa lokalrelaterade kostnader	1 059	1 081	1 087	1 245	1 309	1 326	1 350
KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen³	5 063	5 238	5 426	5 706	5 919	6 069	6 209
KTH:s lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand⁴	225	199	210	236	224	228	233
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela via internprismodeller mm.⁵	834	882	877	1 009	1 086	1 097	1 117
KTH:s kostnader exkl. lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand ⁴	4 838	5 039	5 216	5 470	5 696	5 841	5 976
Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet (procent) ¹	17,2	17,5	16,8	18,4	19,1	18,8	18,7

- 1) Jämfört med den tabell som redovisades i planeringsförutsättningarna 2023–2025 har KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen 2021 uppdaterats som ett resultat av att anslagssparandet om 90 943 tkr inte redovisades i resultaträkningen 2021. Det påverkar även Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet (procent).
- 2) Raden ”Övriga lokalrelaterade kostnader” har tillförts för att tydligare visa vad verksamheten betalar via internpriset. Det är alltså inte fråga om tillkommande kostnader utan om att tabellen har en tydligare koppling mot verksamhetens interna beräkningar. I posten ingår exempelvis kostnader för skalskydd, bevakning och konsulter vid olika projekt samt vissa tjänster.
- 3) Beloppen för 2023–2026 kommer från den budget som rektor beslutade om i november 2022 (V-2022-0687).
- 4) För uthyrning av lokaler i andra hand görs antagandet att intäkter är lika med kostnader. För student- och gästforskarbostäder gäller inte krav om full kostnadstäckning, därför har de faktiska lokalrelaterade kostnaderna räknats bort.
- 5) Under åren 2020–2023 har inte alla kostnader relaterat till lokaler fördelats ut inom KTH, vilket har lett till ett negativt myndighetskapital inom KTH:s lokalramar.

5.1 Möjliga åtgärder för kostnadskontroll

För att frigöra resurser för utbildning och forskning krävs en förbättrad kostnadskontroll gällande KTH:s lokalrelaterade kostnader.

Som nämnts ovan är det ett stort behov att minska lokalkostnaderna. För att kunna göra en långsiktig lokalförsörjningsplan krävs en inriktning och beslut om eventuell förändrad verksamhet. För att åstadkomma detta handlar det om att avstå från att förlänga hyresavtal som förfaller till omförhandling under planeringsperioden, säga upp hyresavtal i förtid, omförhandla hyresavtal i syfte att minska den förhyrda arean, att se över beläggningsgraden eller att avstå från eller senarelägga olika investeringar. Många av alternativen kräver utredningar och behöver sättas i relation till arbetet inom ramen för programmet Framtidens utbildning. KTH behöver även se över hur intäkterna kan öka. Tillfälligt lediga lokaler kan om möjligt i högre utsträckning hyras ut i andra hand.

Resultatet av PM om förändrad verksamhet på något eller några av KTH:s campus sammanfattar tidigare genomförda arbeten inom KTH och syftar till att ange riktningen för ett fortsatt arbete vilket i högsta grad kommer att påverka lokalförsörjningsplanen.

Åtgärder som sker under planeringsperioden och som ger underlag till lokaliseringsscenarioer

- Inom samtliga campus ses beläggningsgraden över avseende lokalnyttjandet avseende kontor i och med att många medarbetare nu väljer att nyttja möjligheten till distansarbete upp emot två dagar per vecka. KTH behöver utreda möjligheten till flexibel arbetsplats för den som inte arbetar sin fulla tid vid något av KTH:s campusområden.
- Verksamhetsstödet (VS) utreder hur lokalnyttjandet för VS kan bli mer effektivt. Fokus på att VS ska kunna minska kontorsytor under 2024 och om möjligt lämna lokaler.
- KTH genomför i samarbete med Akademiska Hus en ventilationskapacitetsutredning för att utreda lokalernas ventilationskapacitet.
- Det finns anledning att se över beläggningsgraden gällande KTH-gemensamma lärandemiljöer i och med utredningen av framtidens utbildning men även med tanke på hur stor del av KTH:s grundutbildningsanslag som binds till dessa. Tillsammans med, och finansierat av, Akademiska Hus genomför KTH ett projekt med sensorer för mätning av faktisk närvaro för att skapa underlag för det fortsatta arbetet.

- Framtagande av statistikunderlag för hur Grundutbildningsmiljöer används i praktiken är en viktig parameter i arbetet med scenarioarbeten för framtidens lokalnyttjande.

6 Fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH

Rektor har fattat beslut om en gemensam internprismodell för fördelning av lokalrelaterade kostnader inom KTH, med undantag för verksamhet inom SciLifeLab vid campus Solna. Modellen ska börja gälla 2024-01-01.

I tabell 3, nedan, illustreras hur denna ökning påverkar verksamheten inom KTH och vid SciLifeLab. Inom SciLifeLab tillämpas en modell där hyran betalas utifrån area och sedan tillkommer avgifter för tjänster och förbrukning, där vissa tjänster beror på area och andra kostnader fördelas med andra fördelningsbaser och med att lokalerna nyttjas gemensamt av KTH, Karolinska institutet och Stockholms universitet. Där tillkommer ytterligare kostnader än de som specificeras nedan vid fördelningen. Det går därmed inte att dra ett likhetstecken mellan de belopp som anges i tabell 3 och vad som faktiskt fördelas inom SciLifeLab. Fokus i detta avsnitt är därför lokalrelaterade kostnader att fördela via en gemensam internprismodell.

Under 2023 fördelas 945 mnkr genom olika fördelningsmodeller. Inför 2024 planeras 1 086 mnkr att fördelas via olika fördelningsmodeller och för 2025 beräknas beloppet uppgå till 1 097 mnkr. Ökningen av det belopp som ska fördelas har sin grund i ökade kostnader för KTH och är därmed något som verksamheten behöver ta höjd för i sin planering, även om KTH initierar ett antal åtgärder för att nå kostnadskontroll på lång och kort sikt. I tabell 3 framgår fördelningen via gemensam internprismodell, separat el-debitering, SciLifeLab och student- och gästforskarbostäder. I beloppen ingår inte eventuella åtgärder för att komma till rätta med det negativa myndighetskapitalet inom lokalramarna.

Tabell 3. KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela

(mnkr)	2023	2024	2025	2026
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela	945	1 086	1 097	1 117
via gemensam internprismodell	870	1 004	1 013	1 031
via separat el-debitering	21	26	26	27
via SciLifeLab	42	42	43	44
via student- och gästforskarbostäder	12	14	15	15

Under de senaste åren har KTH valt att inte fördela ut alla lokalkostnader på verksamheten vilket har resulterat i ett negativt myndighetskapital på lokalramarna på 221 mnkr vid ingången till 2023. Underskottet beräknas öka under 2023. Från och med 2024 avser KTH att fördela ut alla lokalrelaterade kostnader på verksamheten.

I samband med införandet av en gemensam internprismodell kommer det att uppstå omfördelningseffekter som behöver tas om hand både på kort och lång sikt, både inom skolor och mellan skolor. Hur det ska omhändertas behöver utredas.

7 Lokalförsörjningsplanens koppling till planeringsförutsättningarna

De övergripande ramarna för KTH:s lokalkostnader fastställs i planeringsförutsättningarna.

KTH:s planeringsförutsättningar 2024–2026

Innehåll

Inledning	2
1 Övergripande ramar för anslagen.....	3
Bakgrund	3
Beslut	4
Fördelning av anslag inom KTH	4
2 Övergripande dimensionering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå	5
Bakgrund	5
Beslut	10
3 Övergripande ramar för stödverksamheten	11
Bakgrund	11
Beslut	13
4 Övergripande ramar för lokalkostnader	14
Bakgrund	14
Beslut	16
5 Investeringar i IT-system och fastigheter.....	17

Inledning

Planeringsförutsättningarna innehåller universitetsstyrelsens beslut om ramar för verksamhetsplanering och budget inför 2024. Det innebär övergripande ramar för anslagen till KTH och utbildningens dimensionering samt inriktning för stödverksamheten, lokalkostnader och myndighetskapitalet. I planeringsförutsättningarna anges även prognoser för 2025 och 2026, i syfte att underlätta en flerårig verksamhetsplanering. Beräkningarna för kommande år är gjorda utifrån nu kända faktorer. Flera osäkerhetsfaktorer kan komma att påverka prognoserna.

Inflationen påverkar KTH:s ekonomi

KTH:s möjligheter och fortsatta utveckling som ett ledande tekniskt universitet är beroende av långsiktigt goda och stabila ekonomiska förutsättningar. Nuvarande omvärldsläge med de ekonomiska effekterna av främst ökad inflation har medfört och kan komma att medföra betydande kostnadsökningar för KTH. Det gäller inte minst de ökade kostnaderna för lokalhyra som kommer att påverka KTH även när inflationen sjunkit tillbaka. Bland annat i syfte att mildra dessa konsekvenser fattade rektor i februari 2023 beslut om åtgärder för en ekonomi i balans (V-2023-0079), med avseende på lokaler, verksamhetsstöd och utbildning. Under våren 2023 har ett utredningsarbete påbörjats avseende KTH:s fortsatta etablering vid nuvarande campus i Kista, Flemingsberg och Södertälje.

För 2022 uppgick inflationstakten (KPI) till strax över 12 procent. Efter Riksbankens penningpolitiska åtgärder sedan april 2022, bland annat med stegvisa höjningar av reporäntan, beräknas inflationen på sikt sjunka. KTH:s bedömning, utifrån bland annat prognoser från Riksbanken, regeringen och Ekonomistyrningsverket, är att inflationen sjunker till 2,5 procent hösten 2024. Inflationen har dock visat sig särskilt svår att prognosticera under rådande omständigheter och det finns därför en stor osäkerhetsfaktor kring denna bedömning.

Inför 2024 och 2025 räknar KTH med något ökade anslag på grund av pris- och löneomräkningen som tar viss hänsyn till den kraftiga inflationen.

1 Övergripande ramar för anslagen

Bakgrund

Anslagsberäkningar

KTH disponerar ett ramanslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (takbelopp) och ett ramanslag för forskning och utbildning på forskarnivå (basanslag). I tabell 1 anges ramarna för anslagen. Beloppen är beräknade utifrån budgetpropositionen för 2023 och högskoleindex för 2024 som anges i vårpropositionen för 2023. Högskoleindex är den pris- och löneomräkningsmodell som regeringen tillämpar för universitet och högskolors anslag. För 2024 är högskoleindex 3,50 procent, vilket är högre än 2023 års högskoleindex på 1,06 procent. Uppräkningen innebär att basanslaget ökar med cirka 65,4 mnkr och takbeloppet med cirka 46,5 mnkr, en ökning med sammanlagt 111,9 mnkr 2024. Ramen för takbeloppet tar inte hänsyn till eventuellt ackumulerat anslagssparande, överproduktion eller indragna medel, se avsnitt 2.

Tabell 1. Ramanslag som disponeras av KTH

Miljoner kronor, mnkr

Ramanslag	2021	2022	2023	2024	2025 ²	2026 ²
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: utbildning på grundnivå och avancerad nivå, <i>varav</i>	1 393	1 360	1 327	1 373	1 412	1 433
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: forskning och utbildning på forskarnivå, <i>varav</i>	1 834	1 844	1 879 ¹	1 935	2 007	2 044
<i>Strategiska forskningsområden</i>	208	210	213	220	229	233
<i>SciLifeLab</i>	467	459	475	492	510	519

1) Inklusive de 10 mnkr som beslutades genom vårändringsbudgeten för 2023.

2) Beloppen har räknats upp med preliminär pris- och löneomräkning som finns att tillgå i informationssystemet Hermes och som för 2025 beräknas till 3,76 procent och för 2026 till 1,83 procent.

Genom de senaste årens budgetpropositioner och ändringsbudgetar har regeringen genomfört flera tillfälliga utbildningssatsningar vilket innebär att KTH:s takbelopp ökade under 2020 och 2021 för att därefter minska 2022 och 2023. Några av dessa satsningar pågår även under 2024 och 2025: det gäller livslångt lärande med 11 mnkr 2024, ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning med 2 mnkr 2024 respektive 2025, kompletterande pedagogisk utbildning med 1 mnkr 2024 och slutligen en generell tillfällig utbyggnad med 3 mnkr 2024 respektive 2025. Inför 2024 och kommande år beräknas anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå att öka igen, främst på grund av pris- och löneomräkning.

Myndighetskapital

I planeringsförutsättningarna för 2023 beslutade universitetsstyrelsen att KTH ska utarbeta principer för hantering av myndighetskapitalet som är hållbara över tid och lämna förslag på hur KTH långsiktigt ska minska sitt myndighetskapital. Rektor har den 30 maj beslutat om en definition av bundet och fritt myndighetskapital (V-2023-0394). Förslag till principer tas fram inom översynen av KTH:s resursfördelningsmodeller som ska slutredovisa uppdraget den 30 september 2023.

Universitetsstyrelsen beslutade den 17 oktober 2018 (protokoll nr 5/2018) att satsa 250 mnkr av KTH:s upparbetade myndighetskapital under fyra år i syfte att minska KTH:s totala myndighetskapital.

Vid ingången av 2023 uppgick KTH:s myndighetskapital till 741 mnkr. Det senaste decenniet har KTH:s myndighetskapital successivt ökat men 2022 vände trenden och myndighetskapitalet minskade med 137 mnkr. Kommande år prognosticeras ett betydande negativt ekonomiskt utfall på grund av det allmänna ekonomiska läget med hög inflation och ökade kostnader, framför allt lokalkostnader, vilket innebär att det under perioden 2024–2026 inte kommer att finnas utrymme för ytterligare satsningar med myndighetskapital.

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att fastställa de övergripande ramarna för anslag till KTH för 2024, enligt tabell 1 ovan. Rektor har rätt att revidera ramarna för anslag med hänsyn till de beslut som riksdag och regering kan komma att fatta om anslag till KTH, eller om andra omständigheter så kräver.

Fördelning av anslag inom KTH

I enlighet med KTH:s arbetsordning beslutar rektor årligen om verksamhetsplan och budget för KTH, inom de ramar som styrelsen beslutar om. I beslut om verksamhetsplan ska fördelningen av anslag inom KTH ingå.

2 Övergripande dimensionering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Bakgrund

KTH:s takbelopp har varierat förhållandevis mycket under de senaste åren, med anledning av de tillfälliga och villkorade satsningar som regeringen gjorde under pandemin. Merparten av dessa satsningar har upphört från och med 2023. KTH har inte fullt ut kunnat omsätta de tillfälliga utbildningssatsningarna, varav den största var på behörighetsgivande utbildning där KTH erhöll totalt cirka 135 mnkr under perioden 2020–2022. KTH kunde avräkna omkring 40 procent av satsningen, varav merparten har avräknats mot anslag 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor.

Universitet och högskolor får överföra ackumulerad överproduktion till ett värde av högst 15 procent av takbeloppet och ackumulerat outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 procent av takbeloppet till efterföljande budgetår. Ackumulerad underproduktion som överstiger 10 procent av takbeloppet får inte sparas för framtida prestationer.

Tabell 2. Takbelopp och utfall 2019–2022

Miljoner kronor, mnkr

	2019	2020	2021	2022
Takbelopp	1 182	1 217	1 393	1 360
Utfall	1 180	1 192	1 213	1 251
+ ingående överproduktion	116	114	89	
+ ingående anslagssparande				91
TOTALT				
Utgående överproduktion	114	89		
Utgående anslagssparande			91	136
Medel som ej kan sparas				64

2019 låg KTH i princip helt i fas med sitt takbelopp (2 mnkr under takbeloppet).

2020 underpresterade KTH i relation till takbeloppet med 25 mnkr (1 217 - 1 192 mnkr), men kunde då använda delar av den tidigare ackumulerade överproduktionen. Därutöver avräknade KTH cirka 25 mnkr mot anslag 2:64.

2021 underpresterade KTH i relation till takbeloppet med 180 mnkr (1 393 - 1 213 mnkr). KTH använde då tidigare ackumulerad överproduktion till ett värde av 89 mnkr, och fick ett anslagssparande om 91 mnkr. Därutöver avräknade KTH drygt 27 mnkr mot anslag 2:64.

2022 underpresterade KTH i relation till takbeloppet med 109 mnkr (1 360 - 1 251 mnkr). KTH hade då redan ett anslagssparande sedan tidigare år om 91 mnkr och den totala underproduktionen blev därför 200 mnkr. Detta översteg gränsen för anslagssparande på

10 procent och resulterade i ett anslagssparande om 136 mnkr och att 64 mnkr av takbeloppet inte kunde sparas för framtida prestationer utan drogs in.

För 2023 är KTH:s takbelopp 1 327 mnkr. Möjligt anslagssparande efter 2023 är knappt 133 mnkr (10 procent av 1 327 mnkr). Denna situation medför att KTH behöver utöka sin utbildningsvolym markant i relation till utfallet för 2022 för att möta sitt takbelopp och ännu mer för att kunna utnyttja anslagssparandet. Rektor har i februari 2023 fattat beslut om åtgärder för en ekonomi i balans, där ökad utbildningsvolym ingår.

KTH har under perioden 2019–2022 ökat sin utbildningsvolym något varje år, sett till antal helårsstudenter. Antalet nybörjare har fluktuerat något över åren, med en tydlig ökning under 2020 och 2021, till stor del med anledning av covid-19. Det ackumulerade anslagssparandet är således en effekt av att de tidsbegränsade satsningarna i samband med pandemin inte har kunnat omsättas till fullo och att KTH i första hand prioriterade att använda medlen från de satsningar som gjordes utanför takbeloppet (anslag 2:64) under 2020 och 2021.

Studieavgifter

Intäkterna från studieavgifter var cirka 148 mnkr under 2022 (att jämföra med 139 mnkr under 2021 och 155 mnkr under 2020). Kostnaderna var cirka 155 mnkr. Verksamheten avseende utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter uppvisade 2022 därmed ett negativt resultat om knappt 7 mnkr.

KTH:s tillfälliga satsning på excellenta utbildningsmiljöer fortsatte under 2022. Om den undantas från kostnaderna så var årets underskott 0,8 mnkr. Det innebär att den studieavgiftsfinansierade verksamheten var nära balans under 2022.

Det totala utgående överskottet vid utgången av 2022 är 34 mnkr (40 mnkr vid utgången av 2021). Intäkterna har ökat med sex procent jämfört med 2021, vilket är en följd av att antalet studenter har ökat efter nedgången under pandemin. Kostnaderna för utbildningsmomenten följer utvecklingen av antalet studenter och deras prestationer. En fortsatt genomlysning av kostnaderna har genomförts, vilket har medfört att ytterligare kostnader inom stödet till verksamheten har identifierats. KTH planerar att nyttja det sedan tidigare ackumulerade överskottet till fortsatta satsningar på kvalitetshöjande investeringar i utbildningen. Ett visst bibehållet överskott är dock befogat i och med att det alltid finns en osäkerhet i utvecklingen av antalet avgiftsskyldiga studenter från år till år.

Enligt budget kommer intäkterna från studieavgifter under 2023 att bli cirka 157 mnkr. Enligt prognos kommer kostnaderna under 2023 att vara omkring 165 mnkr, det vill säga cirka 8 mnkr högre än intäkterna. Ett sådant utfall skulle innebära att det ackumulerade överskottet från studieavgifter minskar från 34 mnkr vid 2023 års ingång till 26 mnkr inför 2024. Det pågår en utredning inom KTH om studieavgifternas storlek framöver.

Dimensionering av utbildning 2023

I tidigare års planeringsförutsättningar har beslut tagits om övergripande dimensionering per utbildningstyp, angivet som planeringstal (ett planeringsmått för antal personer i en kull).

Dimensionering av utbildning för 2023 som beslutades i planeringsförutsättningar för 2023–2025 (V-2022-0374) följde huvudsakligen samma linje som tidigare års dimensionering, med några mindre justeringar för bland annat högskoleingenjör och master. Det skedde även en

ökning av antal helårsstudenter inom anslagsfinansierad vidareutbildning, i linje med regeringens satsning på livslångt lärande och KTH:s interna mål att utöka andelen livslångt lärande av KTH:s totala utbildningsvolym. För behörighetsgivande utbildning skedde däremot en sänkning som en konsekvens av att regeringens satsning upphörde 2023. För inresande utbytesstudenter prognosticerades en återgång till liknande nivåer som före pandemin.

Med anledning av KTH:s situation med underproduktion och rektors beslut om en ekonomi i balans har ett intensivt arbete för en utökning av utbildningsvolymen skett redan inför hösten 2023. Utökningen sker dock mer i relation till utfall 2022 än i relation till tidigare beslutad dimensionering för 2023, då KTH totalt sett inte har nått upp till uppdragen för flera av utbildningstyperna. Om KTH presterar utbildning i enlighet med den planerade dimensioneringen för 2023 och med bibehållen eller ökad prestationsgrad finns möjlighet att KTH nyttjar hela sitt takbelopp.

Dimensionering av utbildning 2024–2026

I planeringsförutsättningar för 2024–2026 beslutas dimensionering av utbildningen enbart på en övergripande nivå, ej uppdelat per utbildningstyp. Dimensioneringen innebär ett estimat över det totala antal helårsstudenter och helårsprestationer som krävs för att KTH ska nyttja hela sitt takbelopp, inklusive respektive års ingående anslagssparande. Det beräknade totala antalet helårsstudenter och helårsprestationer grundar sig på det beräkningsunderlag per utbildningstyp som framgår av tabell 3a och 3b. Den övergripande dimensioneringen följer samma proportioner för 2024–2026 som för 2023, med undantag för anslagsfinansierad vidareutbildning där en fortsatt utbyggnad planeras.

Rektor beslutar om den slutgiltiga dimensioneringen av KTH:s utbildning genom beslut om verksamhetsplan, i vilken medel för utbildning även fördelas till KTH:s skolor. Den slutgiltiga dimensioneringen kan komma att avvika från beräkningsunderlaget i tabell 3a och 3b. Tabellerna anger dock ett riktvärde i den fortsatta planeringen.

Tabell 3. Utbildning finansierad av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

3a. Beräkningsunderlag för antal helårsstudenter och helårsprestationer: program

	Prestations grad, snitt 2019–2022	Utfall 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Arkitekt	92%	430	450	450	450	450	450
Civilingenjör, civilingenjör/lärare	87%	7 344	7 600	7 600	7 600	7 600	7 600
Ämneslärare	55%	6	40	10	10	10	10
Kompletterande pedagogisk utbildning	63%	66	70	90	90	90	90
Högskoleingenjör	84%	1 600	1 600	1 700	1 700	1 700	1 700
Kandidat	89%	263	270	270	270	270	270
Högskoleutbildning	86%	45	60	30	30	30	30
Master (exkl. 5-åriga utbildningar)	86%	1 154	1 160	1 220	1 220	1 220	1 220
Magister	93%	28	50	20	20	20	20
Behörighetsgivande utbildning	59%	774	750	660	660	660	660
TOTALT							
Antal helårsstudenter, HST		11 711	12 050	12 050	12 050	12 050	12 050
Antal helårsprestationer, HPR	84%	9 875	10 120	10 120	10 120	10 120	10 120

3b. Beräkningsunderlag för antal helårsstudenter och helårsprestationer: kurser och utbytesstudenter

	Prestations grad, snitt 2019–2022	Utfall 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Fristående kurser	54%	307	500	625	875	1 125	1 125
Inkommande utbytesstudenter ¹	83%	530	550	550	550	550	550
TOTALT							
Antal helårsstudenter, HST		837	1 050	1 175	1 425	1 675	1 675
Antal helårsprestationer, HPR		560	730	790	930	1 060	1 060

1) För 2022–2023 har beräkningsunderlag för inkommande utbytesstudenter angivet i antal helårsstudenter lagts till. För denna utbildningstyp har det tidigare enbart angivits ett planeringstal för antal personer.

Tabell 4. Utbildning finansierad med andra medel

	Utfall 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Nya betalande studenter: antal personer ¹	660	650	700	700	700	700

1) Antal nya betalande studenter på kurs eller program under höstterminen, fullbetalande eller stipendiater.

Tabell 5. Uppskattade avräkningsnivåer i relation till KTH:s takbelopp¹

Miljoner kronor, mnkr

	Utfall 2022	2022	2023	2024	2025	2026
Avräkning helårsstudenter, mnkr	728	754	770	811	856	872
- Totalt antal HST från tabell 3a och 3b	12 548	13 100	13 225	13 475	13 725	13 725
Avräkning helårsprestationer, mnkr	499	528	541	570	602	613
- Totalt antal HPR från tabell 3a och 3b	10 435	10 850	10 910	11 050	11 180	11 180
Avräkning decemberprestationer, mnkr	24	21	21	21	21	21
TOTALT: Uppskattad avräkning, mnkr	1 251	1 303	1 332	1 402	1 480	1 507
Takbelopp, mnkr	1 360	1 360	1 327	1 373	1 412	1 433
+ ingående anslagssparande, mnkr	91	91	136	131	102	34
TOTALT: Takbelopp och ingående anslagssparande, mnkr	1 451	1 451	1 463	1 504	1 514	1 467
Utgående anslagssparande, mnkr	136		131	102	34	
Utgående överproduktion, mnkr						40

1) Tabellen avser utbildning finansierad av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Avräkningen är uppskattad baserat på det beräkningsunderlag för antal helårsstudenter och antal helårsprestationer som anges i tabell 3a och 3b. Avräkning för helårsstudenter är uppskattad utifrån en schabloniserad fördelning mellan utbildningsområden, baserad på den fördelning som gällde vid KTH 2022. Avräkning för helårsprestationer är uppskattad utifrån samma schablon för utbildningsområden, samt genomsnittlig prestationsgrad vid KTH 2019–2022. Avräkning för decemberprestationer är uppskattad baserat på den genomsnittliga ersättningen för decemberprestationer 2019–2022. Takbelopp och den statliga ersättningsnivån för respektive utbildningsområde 2024–2026 är beräknade utifrån budgetpropositionen för 2023 och högskoleindex för 2024, angivet i vårpropositionen för 2023. Se avsnitt 1.

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH ska planera sin utbildningsvolym under 2024–2026 så att hela takbeloppet kan nyttjas. Så länge KTH har outnyttjade resurser i form av ett anslags-sparande ska i planeringen av utbildningsvolymen en motsvarande överprestation av helårs-studenter och en ökad prestationsgrad eftersträvas. Det är av yttersta vikt att detta arbete sker med bibehållen kvalitet i utbildningarna.

Tabell 3 och 4 anger riktvärden för dimensionering inom KTH:s utbildningstyper. Tabell 5 anger uppskattade avräkningsnivåer baserat på de angivna riktvärdena.

Rektor beslutar om den slutgiltiga dimensioneringen av KTH:s utbildning genom beslut om verksamhetsplan. Rektor beslutar även om antagningstal för KTH:s utbildningar.

3 Övergripande ramar för stödverksamheten

Bakgrund

I planeringsförutsättningarna för 2023–2025 beslutade universitetsstyrelsen att de löpande kostnaderna för det samlade stödet inom KTH ska minska i relation till KTH:s totala kostnader och med utgångspunkt i budget 2023. I planeringsförutsättningar för 2022 (V-2021-0422) angavs att utvecklingen av verksamhetsstödet initialt kräver investeringar, exempelvis i syfte att digitalisera eller automatisera arbetet.

I planeringsförutsättningarna för 2023–2025 beslutade även universitetsstyrelsen att en konsekvensanalys av att minska kostnaderna för det gemensamma verksamhetsstödet med 10 procent av omslutningen skulle göras och redovisas i samband med universitetsstyrelsens möte i november 2022. Vid mötet i november redogjorde universitetsdirektören och ekonomichefen för möjligheten till detta genom att verka för effektivisering och minskade kostnader genom att verksamhetsstödet finns inom samma organisation, VS, se över lokalbehovet, samt vara restriktiva med nya satsningar och återbesättningar av vakanta anställningar med målet att antalet årsarbetskrafter ska ha minskat vid utgången av 2026. En inventering av verksamhetsstödet lokalbehov genomfördes våren 2023.

I rektors beslut om åtgärder för en ekonomi i balans 2023 uppdrar rektor åt universitetsdirektören att i det fortsatta arbetet med ett samordnat verksamhetsstöd vidta åtgärder som innebär besparingar om 50 mnkr 2024.

KTH:s stödverksamhet består av tre delar:

- Verksamhetsstödet (VS)
- OpenLab och SciLifeLab:s administration
- Ledningsfunktioner inom KTH:s skolor

Verksamhetsstödet (VS)

Det återstår fortsatt arbete med justering och kalibrering av budgetarbetet inom verksamhetsstödet avdelningar. Inför 2024 genomförs vissa förändringar.

Den ena förändringen avser redovisning av lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder, 98,7 mnkr i budget 2023. Förändringen inför 2024 innebär att 90 mnkr av kostnaderna för 2023 fortsättningsvis hanteras inom KTH:s lokalramar och innebär därmed en minskad kostnadsbudget för VS.

Den andra förändringen innebär att kostnader för Open Access får en ny finansieringsmodell, i enlighet med SUHF:s rekommendation. Dessa kostnader finansieras fortsättningsvis via anslagsmedel i stället för med täckningsbidrag. I budget 2023 uppgår beloppet till 28 mnkr.

Inför 2024 har även kostnaderna för universitetsledningen minskat med 3,6 mnkr vilket innebär en minskad kostnadsbudget för VS. Minskningen avser lönekostnader för de vicerektorsuppdrag som upphör under 2023.

Ytterligare en förändring är att internrevisionens kostnadsbudget anpassats till den avsättning som universitetsstyrelsen gör i planeringsförutsättningarna, vilket ger en kostnadsminskning med 467 tkr för VS.

Justerat för ovan nämnda förändringar innebär det att VS kostnader för 2023 uppgår till 1 522 mnkr, vilket efter avdrag för elimineringar av dubbelräknade kostnader innebär ett nettobelopp på 1 503 mnkr (IT- och telekostnader finns både som externa kostnader i IT-avdelningens budget och som internt fakturerade kostnader i övriga avdelningars budgetar). Beloppet räknas upp med 3,5 procent i pris- och löneomräkning inför 2024 och uppgår då till 1 555 mnkr. Inför 2024 minskas beloppet med 50 mnkr i enlighet med rektors beslut om åtgärder för en ekonomi i balans. Kostnadsramen för 2024 uppgår därmed till 1 505 mnkr.

OpenLab och SciLifeLab:s administration

Inom verksamhetsstödet finns även OpenLab och SciLifeLab:s administration. Dessa verksamheter är av en annan karaktär än den mer traditionella stödverksamheten som bedrivs inom VS. KTH ansvarar exempelvis inte fullt ut för hur verksamheten ska dimensioneras inom SciLifeLab:s administration.

Justerat för den förändring som sker gällande redovisning av lokalyra inom SciLifeLab:s administration och tillkommande kostnader för satsningen på Datadriven LifeScience, beräknas kostnaderna för OpenLab och SciLifeLab:s administration till 122 mnkr inför 2024 (110 mnkr efter avdrag för elimineringar av dubbelräknade kostnader). Uppräknat med 3,5 procent för pris- och löneomräkning beräknas kostnaderna till 126 mkr (113,7 mnkr netto efter avdrag för elimineringar av dubbelräknade kostnader) baserat på den nuvarande verksamheten.

Kostnader för ledningsfunktioner inom de fem skolorna

Inom respektive skola finns fortsatt kostnader som ska redovisas i enlighet med KTH:s fullkostnadsmodell och finansieras via täckningsbidrag. Det gäller företrädesvis kostnader för ledning så som exempelvis skolchef, vice skolchef, forskarutbildningsansvariga, grundutbildningsansvariga, programansvariga och prefekter.

Inför 2024 räknas beloppet som budgeterats inför 2023 upp med 3,5 procent i pris- och löneomräkning och uppgår till 166 mnkr baserat på den nuvarande hanteringen.

Tabell 6. Beräknade kostnader för det samlade stödet inom KTH

Tusen kronor, tkr

Inför 2024 beräknas kostnaderna för det samlade stödet inom KTH att uppgå till 1 785 mnkr.

	Budgeterade kostnader 2023	Uppräkning med PoL 3,5 procent	Budgeterade kostnader efter uppräkning med PoL	Åtgärder för en ekonomi i balans	Kostnadsram 2024
Verksamhetsstödet exkl. OpenLab och SciLifeLab:s administration	1 502 847	52 600	1 555 446	-50 000	1 505 446
OpenLab och SciLifeLab:s administration	109 851	3 845	113 696		113 696
Verksamhetsstödet	1 612 698		1 669 142	-50 000	1 619 142
Ledningsstöd inom skolorna	160 000	5 600	165 600		165 600
Ledningsstöd inom skolorna	160 000		165 600		165 600
Summa samlade stödet	1 772 698	5 600	1 834 742	-50 000	1 784 742

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att kostnaderna för det samlade verksamhetsstödet fortsatt ska minska i relation till KTH:s totala kostnader.

Universitetsstyrelsen beslutar att kostnadsramen för verksamhetsstödet avdelningar (exklusive OpenLab och SciLifeLab:s administration) ska uppgå till 1 505 mnkr inför 2024. Universitetsstyrelsen beslutar att rektor har rätt att revidera ramen vid behov.

Universitetsstyrelsen beslutar att 4 mnkr ska avsättas till universitetsstyrelsens förfogande främst för KTH:s internrevision.

4 Övergripande ramar för lokalkostnader

Bakgrund

I planeringsförutsättningarna för 2023–2025 beslutade universitetsstyrelsen att KTH ska verka för en bättre kostnadskontroll av lokalkostnader i enlighet med de föreslagna åtgärderna som framgår av KTH:s lokalförsörjningsplan för 2022–2025 samt att KTH ska presentera åtgärder för kostnadskontroll som leder till att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 procent. Måtalet avser lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet, se tabell 7, sista raden: Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet (procent). Den kraftiga inflationen 2022 ledde till stora hyresökningar vilket i sin tur kräver mer omfattande åtgärder för att nå kostnadskontroll än vad som presenterades i lokalförsörjningsplanen för 2022–2025.

KTH:s lokalkostnader omfattar, förutom lokaler för KTH:s egen verksamhet, även lokaler för student- och gästforskarbostäder och lokaler som hyrs ut i andra hand, främst till andra lärosäten. Lokalkostnaderna, i enlighet med resultaträkningen, uppgick till 987 mnkr för 2022 och har budgeterats till 1 128 mnkr för 2023 till följd av hyresavtalens indexering och en ökad andel rörligt pris för el i kombination med kraftigt ökade elpriser.

Lokalkostnaderna har en stark korrelation till Sveriges inflation då hyresavtalens indexering är kopplad till KPI i oktober. Inflationstakten är fortsatt hög i Sverige och det har visat sig vara särskilt svårt att prognosticera den under rådande omständigheter. Inför 2024 beräknas därför KTH:s lokalkostnader att öka med 59 mnkr (drygt 5 procent) och uppgå till 1 187 mnkr. I ökningen ingår även ökade kostnader för el, värme, kyla och vatten samt effekter av tillkommande lokaler och omförhandlade hyresavtal.

I beloppet för avskrivningar i tabell 7 ingår genomförda och pågående investeringar i KTH:s lokaler. I beloppet ingår även ett visst utrymme för i dag ännu ej beslutade eller kända investeringar.

Enligt beslutet om åtgärder för en ekonomi i balans utreds konsekvenserna av förändrad verksamhet på något eller några av KTH:s campusområden. I uppdraget ingår att föreslå åtgärder för hur lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet i det längre perspektivet inte ska överstiga 16,1 procent. Mer information om mål och riktning för KTH:s lokalplanering och lokalkostnader ges i KTH:s lokalförsörjningsplan för 2023–2026.

Tabell 7 visar beräknade lokalrelaterade kostnader för 2024 och prognos för 2025 och 2026. Hyrorna beräknas att indexeras med 8 procent inför 2024 och med 2,5 procent inför 2025 och 2026.^[1]

^[1] Antagandet bygger på prognoser om KPI från bl.a. Ekonomistyrningsverket, Regeringen och Riksbanken.

Tabell 7. Lokalkostnader

Miljoner kronor (om inget annat anges)

KTH:s lokalrelaterade kostnader	2020	2021	2022	Budget 2023	Beräknat 2024	Prognos 2025	Prognos 2026
Lokalhyra (inkl. lokaler som KTH hyr ut i andra hand och student- och gästforskarbostäder)	862	880	894	1 011	1 059	1080	1 107
Kostnader för el, värme, kyla, vatten	50	61	56	78	84	86	88
Lokalvård, extern entreprenad inkl. städmaterial	19	20	22	22	24	25	26
Lokaltillbehör och övriga lokalkostnader	19	4	3	16	16	16	17
Reparationer avseende hyra, lokaler och byggnader	13	9	12	1	3	3	3
Summa lokalkostnader enligt resultaträkning i årsredovisning¹	963	973	987	1 128	1 187	1 210	1 240
Årets avskrivningskostnader, förbättringsutgift annans fastighet	49	54	50	53	58	51	45
Lokalvård i egen regi inom VS	25	30	25	28	28	28	28
Övriga lokalrelaterade kostnader som fördelas via internprismodeller mm. ²	21	25	25	36	37	37	37
Summa lokalrelaterade kostnader	1 059	1 081	1 087	1 245	1 309	1 326	1 350
KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen³	5 063	5 238	5 426	5 706	5 919	6 069	6 209
KTH:s lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand⁴	225	199	210	236	224	228	233
KTH:s lokalrelaterade kostnader att fördela via internprismodeller mm.⁵	834	882	877	1 009	1 086	1 097	1 117
KTH:s kostnader exkl. lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand ⁴	4 838	5 039	5 216	5 470	5 696	5 841	5 976
Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet (procent) ¹	17,2	17,5	16,8	18,4	19,1	18,8	18,7

1) Jämfört med den tabell som redovisades i planeringsförutsättningarna 2023–2025 har KTH:s kostnader i enlighet med årsredovisningen 2021 uppdaterats som ett resultat av att anslagssparandet om 90 943 tkr inte redovisades i resultaträkningen 2021. Det påverkar även Andel lokalrelaterade kostnader för KTH:s verksamhet (procent).

2) Raden "Övriga lokalrelaterade kostnader" har tillförts för att tydligare visa vad verksamheten betalar via internpriset. Det är alltså inte fråga om tillkommande kostnader utan om att tabellen har en tydligare koppling mot verksamhetens interna beräkningar. I posten ingår exempelvis kostnader för skalskydd, bevakning och konsulter vid olika projekt samt vissa tjänster.

3) Beloppen för 2023–2026 kommer från den budget som rektor beslutade om i november 2022 (V-2022-0687).

4) För uthyrning av lokaler i andra hand görs antagandet att intäkter är lika med kostnader. För student- och gästforskarbostäder gäller inte krav om full kostnadstäckning, därför har de faktiska lokalrelaterade kostnaderna räknats bort.

5) Under åren 2020–2023 har inte alla kostnader relaterat till lokaler fördelats ut inom KTH, vilket har lett till ett negativt myndighetskapital inom KTH:s lokalramar.

Utöver de direkta lokalkostnaderna, exempelvis lokalhyra och kostnader för el, värme, kyla och vatten enligt ovan, finns kostnader för städning i egen regi samt avskrivningskostnader för förbättringsutgift på annans fastighet m.m. De totala lokalrelaterade kostnaderna beräknas för 2024 uppgå till 1 187 mnkr (1 128 mnkr). Lokalrelaterade kostnader att fördela inom KTH genom internprismodeller mm. uppgår för 2024 till 1 086 mnkr (1 009 mnkr). Av dessa fördelas 1 004 mnkr via den gemensamma internprismodellen som rektor fattade beslut om under 2023 (V-2023-0110), och 42 mnkr fördelas inom SciLifeLab för KTH:s verksamhet. Därtill finns 14 mnkr för att finansiera KTH:s kostnader för student- och gästforskarbostäder som inte finansieras av extern fakturering. Detta underskott har fram till och med 2023 finansierats via täckningsbidrag, men från och med 2024 finansieras dessa via avsättningar av anslagsmedel och via studieavgifter.

KTH har till följd av att samtliga lokalrelaterade kostnader inte fördelats ut till verksamheten samlat ett stort underskott inom lokalramarna. Vid utgången av 2022 uppgick det negativa myndighetskapitalet till 221 mnkr och beräknas öka ytterligare under 2023.

Beslut

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH ska vidta åtgärder för att omhänderta det negativa myndighetskapital som har bildats inom lokalramarna.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH fortsatt ska verka för att andelen lokalrelaterade kostnader i det längre perspektivet inte överstiger 16,1 procent av KTH:s omsättning. Målet avser lokalrelaterade kostnader för KTH:s egen verksamhet, det vill säga kostnader exklusive lokalrelaterade kostnader för student- och gästforskarbostäder samt intäkter för uthyrning i andra hand.

Universitetsstyrelsen beslutar att KTH ska verka för en förbättrad kostnadskontroll av lokalkostnaderna i enlighet med genomförda lokalinventeringar samt förslag till åtgärder som framgår av KTH:s lokalförsörjningsplan för 2023–2026.

5 Investeringar i IT-system och fastigheter

I handlingsplanen för utveckling av verksamhetsstödet inom KTH (V-2022-0218) framgår att ett av utvecklingsområdena är KTH:s ekonomistyrning. En ändamålsenlig ekonomistyrning bidrar till ett effektivt resursutnyttjande och stödjer verksamheten att utföra sitt uppdrag genom exempelvis tydliga processer och beslutsvägar kopplat till resursfördelning och kostnadsfördelning. En betydande del av KTH:s verksamhet inbegriper investeringar av olika slag. För att tydliggöra omfattningen av dessa och hur de i det längre perspektivet påverkar KTH:s kostnadsutveckling och resursallokering behöver investeringsramar ingå i KTH:s planeringsförutsättningar.

Rektor har fattat beslut om principer för KTH:s IT-utvecklingsportfölj och universitetsdirektören har därefter fattat beslut om styrgrupper för de tre IT-delpportföljerna (V-2021-0842). Våren 2023 har ett arbete påbörjats för att etablera portföljstyrning inom fastighetsområdet och framöver kan även andra områden komma att omfattas, så som exempelvis investeringar i forskningsinfrastruktur.

I övergripande ramar för stödverksamheten (avsnitt 3) ingår 30 mnkr i investeringar i de tre IT-delpportföljerna under 2024. En stor del av investeringarna i IT-delpportföljerna kommer att hanteras som anläggningstillgångar, vilket innebär att kostnaderna uppstår i takt med avskrivningarna. I budgeten hanteras de 30 mnkr som resultatpåverkande.

I övergripande ramar för lokalkostnader (avsnitt 4) ingår 58 mnkr för avskrivningar på investeringar i KTH:s lokaler 2024, se tabell 7. Inom utredningen om framtida lokalisering av verksamheten vid KTH:s campus (V-2023-0277) finns det ännu ingen uppskattning av vilka investeringar som behöver göras för att verkställa ett eventuellt beslut om omlokalisering. Beslut i frågan beräknas under hösten 2023.